

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC**

Z leve: Silvo Pritrznik - direktor Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec, Milan Tretjak - vodja Zavoda za gozdove Območne enote Slovenj Gradec in Mirko Grašovnik - župan občine Mislinja spremljajo tekmovanje gozdnih delavcev.

Kopo je prižgal Milan Tretjak.

Stanko Založnik (levo) in Franc Sovič (desno) sta prikazala kleščanje debla s sekiro.

Kleščanje in prerez debla z motorno žago je prikazal Jure Tosič.

Pri prežagovanju hloda s kombiniranim rezom je dosegel tretje mesto Stefan Pogorevc.

Gasilski posnetek sodnikov in tekmovalcev. Zgodba se nadaljuje na 5. strani.

U V O D N I K

USTVARJALEN MODERATOR

Člani kolegija Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec d.d. smo bili povabljeni, da se udeležimo učne delavnice o moderatorstvu, v sredo 23. maja in spet čez štirinajst dni 6. junija. Dva dni smo se družili v prijetnem okolju na Rahtelu, izven delovnega okolja in spoznavali veščine dobrega moderatorja. Moderator je človek, ki podaja določeno vsebino izbrani skupini ljudi, vzpodbuja udeležence k sodelovanju in tudi sam neposredno sodeluje in je soustvarjalec pri oblikovanju ugotovitev in zaključkov. Pri podajanju snovi uporablja različne vizualne pripomočke, pomaga si s kretnjami in držo telesa in seveda z govorniškimi veščinami. Največji problem pri nastopanju je trema, ki jo ima večina ljudi. Po večkratnih nastopih je trema nekoliko manj intenzivna, redki posamezniki pa se je čisto znebijo. Ta pa je bila prisotna tudi pri slehernem izmed nas, ki smo za zaključek pripravili vsak desetminutni nastop na teme, ki nam jih je predlagal direktor. Teme so bile aktualne dileme iz posameznih področij dejavnosti v Gozdnem gospodarstvu, zato jih bomo v primerni obliki predstavili tudi javnosti preko Viharnika v prihodnjih mesecih. Delavnico je vodila Tonka Modic, univ. dipl. inž. gozdarstva. Za nova spoznaja in iskušnje pa smo ji udeleženci delavnice iskreno hvaležni.

Ida Robnik

Moderatorica delavnice
na Rahtelu
Tonka Modic

Skupinski posnetek
udeležencev učne delavnice
na Rahtelu
maja in junija 2001:
Pavlina Areh,
Brane Dolinšek,
Ljuba Čeh - Leskovec,
Mitja A. Jandl,
Jelka Križovnik,
Tonka Modic,
Jani Pirnat,
Drago Pogorevc,
Silvo Pritrznik,
direktor
Gozdnega gospodarstva
Slovenj Gradec,
Ida Robnik,
Ernest Ruter,
Bogdan Svetina,
Tone Strgar,
Brane Širnik,
Božo Vrhnjak.

TEDEN GOZDOV - EVROPOHOD 2001 REGIJSKI KVIZ O SPOZNAVANJU GOZDA IN EVROPOHOD 2001

Podatke zbral in zapisal:

GORAZD MLINŠEK, univ.dipl.inž.gozdarstva, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Ob Tednu gozdov pripravljajo in organizirajo gozdarji javne gozdarske službe, v nekaterih območjih tudi ob pomoči gozdarskih društev, številne aktivnosti in prireditve. Teden gozdov je namenjen vsem javnostim, predvsem pa šolski mladini. V maju so se gozdarji srečevali z osnovnošolci in srednješolci na gozdnih učnih in drugih gozdnih poteh, pripravili so številne naravoslovne delavnice in predavanja, z lokalnimi skupnostmi so odpirali nove gozdne učne poti, ponekod pa so organizirali tudi okrogle mize. Letošnji Teden gozdov je potekal sočasno z Evropohodom 2001.

Evropohod 2001 poteka po evropskih pešpoteh. Namen tega pohoda je združevanje tisoče pohodnikov iz vse Evrope na vseh evropskih pešpoteh, ki nosijo poslanico miru v Strasbourg. Pohodniki nosijo s seboj posebej izdelan magnetofon - evrofon - na palici, na katerega snemajo značilnosti vsake države oziroma območja, skozi katero poteka "Evropohod".

Zaključno srečanje bo v jeseni v Strasbourg.

V Sloveniji organizira Evropohod Komisija za evropske pešpote. Komisijo vodi Zavod za gozdove Slovenije, saj evropske pešpote E - 6 in E - 7 potekajo večinoma skozi gozdove.

Poleg ZGS so ustanoviteljice in članice te pohodniške komisije še Planinska zveza Slovenije, Turistična zveza Slovenije in Zveza gozdarskih društev Slovenije.

Evropska pešpot E-6 poteka od severa Evrope proti jugu, prečka pa tudi naše območje (od prelaza Radelj do Razbora oziroma Ciganije).

Evropska pešpot E - 7 povezuje številne pokrajine in države vzhodne in zahodne Evrope.

Evropohod je v Sloveniji potekal od 27. maja do 21. junija. 27. maja so madžarski po-

Na otvoritvi kviza 2001 so pripravile kulturni program glasbenice OŠ Radlje ob Dravi.

hodniki predali evrofon slovenskim pohodnikom v Hodošu. 17. junija pa so pohodniki z evrofonom zakorakali v koroško območje na Ciganiji na Zgornjem Javorju. Stalno pohodniško skupino, katero so sestavljali nosilci evrofona iz Komisije za evropske pešpote ter Planinske zveze Slovenije, domači gozdarji in planinci, pa tudi posamezni ljubitelji narave so pozdravili in toplo sprejeli v vaseh in zaselkih ter na samotnih kmetijah pod Uršljo goro na Pohorju in radeljskem delu Kozjaka.

Pohodnikom so pripravili prijeten kulturni program učenci iz osnovne šole Razbor, na gradu Vodriž so se seznanili z zgodovino v gozdu skritega gradu, v gostilni Bučinek so jim odprli Tisnikarjevo sobo, na letališču v Turiški vasi se je veselo zavrtila folklorna skupina iz Smartna pri Slovenj Gradcu.

Zaključna prireditev je bila 21. junija na prelazu Radelj, kjer so slovenski pohodniki predali evrofon avstrijskim pohodnikom. Na zaključni prireditvi na mejnem prehodu Radelj so zaplesale plesalke in plesalci folklorne skupine KD "Gozdar" iz Črne na Koroškem, zaigrala pa je tudi avstrijska godba iz Eibiswalda (Ivnik).

Mladi tekmovalci pod Hafnerjevo lipo na Majerhofu.

Na prvi točki pod prežo.

▲▼ Foto Gorazd Mlinšek

Korošci smo predstavili območje Evropski s prispevki posnetimi na evrofon, o Tisnikarju in Slovenj Gradcu - mestu miru, o Sgermovi smreki - najvišji smreki v Evropi, o splavarjenju na Dravi.

Evropohodnike je sprejel in jim zaželel prijetno vandranje slovenjegraški župan Janez Komljanec, lepo pa jih je pozdravil tudi župan občine Radlje Hubert Robnik.

Vseevropska pohodniška akcija je zdramila vse tiste, ki so skrbeli za našo E - 6, da smo pot s pomočjo planincev ponovno označili in jo uredili. Zadnja leta so bili njeni redki obiskovalci tujci, ki so se pogostokrat zaradi slabih označb izgubili.

Vsi skrbniki poti (člani komisije) želimo, da se bo število domačih pohodnikov povečalo.

V naslednjih letih bo potrebno na naših poteh E - 6 in E - 7 še veliko narediti - potrebna je dokončna obnova tabel, ponovni dogovori s kmeti in gostilničarji ter ostalimi, kjer so kontrolne točke. Nujno pa bo potrebno natisniti nov vodnik.

Moto letošnjega Tedna gozdov je "Evropohod 2001". V slovenjegraškem območju smo gozdarji javne gozdarske službe pripravili tudi regijski kviz o spoznavanju gozda za 4. razrede vseh osnovnih šol.

Mladi tekmovalci so preizkusili svoje znanje v gozdu v Radljah ob Dravi. Petinštirideset učencev iz petnajstih osnovnih šol (tudi podružnic) je na dvanajstih stojščih pod nadzorom gozdarjev ugotavljalo pravilne odgovore iz spoznavanja gozda, pa tudi pomena gozdnih učnih poti.

Tudi evropska pešpot je vrsta

1. Evropska pešpot E - 6 pod macesnom.
 2. Tekmovalci si ogledujejo gozdarsko bajto.
 3. Mladi tekmovalci opazujejo spretnosti plezalcev kluba "Martinček".
 4. Kvizki pri pregledu plezalne opreme.
 5. Martinček v skalah
- ▼ Foto Gorazd Mlinšek

gozdne učne poti. Zato je potekalo letošnje srečanje četrtošolcev na delu E - 6 in delu

gozdne in zgodovinske učne poti Stari grad (od Marofa - Majerhofa do parka v

Radljah). Gozdarji ugotavljamo, da se znanje mladih ekologov o gozdu iz leta v leto izboljšuje.

Poleg tekmovalnega dela kviza so gozdarji ob pomoči učiteljev in učencev osnovne šole iz Radelj ob Dravi ter plezalcev plezalnega kluba "Martinček" pripravili tudi obtekmovale dejavnosti.

Osnovnošolke so poskrbele za prijeten kulturni program in zaigrale na tolkala. Plezalci - Martinčki so mladim tekmovalcem prikazali spretnosti po skalnati steni Kalvarije, nekateri med njimi pa so se lahko preizkusili tudi v plezanju.

Kviz je bil zaključen v obojestranskem zadovoljstvu - tako gozdarjev kot mladih udeležencev terenskega tekmovanja. Njihovo znanje je bilo izenačeno, zato je bilo za izbor najboljših treh ekip potrebno dodatno vprašanje.

Najboljši so bili učenci osnovne šole Podgorje pri Slovenj Gradcu, drugo mesto so dosegli učenci iz podružnične osnovne šole Remšnik (matična šola Radlje ob Dravi), tretja pa je bila ekipa 2. osnovne šole Slovenj Gradec.

Gozdarji se veselimo srečanja z mladimi gozdoznanstveniki v naslednjem letu, katerega bomo pripravili na eni zanimivih gozdnih poti v Mislinjski dolini. ▲

GOZDARSKI DAN V MISLINJI

IDA ROBNIK

Prvi praznični dan v okviru občinskega praznika občine Mislinja je bil namenjen gozdarjem, 26. junija 2001. To ni ravno naključje, saj je občina bogata z gozdovi, gozdarjenje in gozdarska dejavnost pa tukaj že od nekdaj nekaj velja.

V Mislinji živijo družine, izmed katerih se moški potomci iz roda v rod zaposlujejo v gozdarstvu in tako preživljajo svoje člane. Zato tudi danes delo v mislinjskih gozdovih opravljajo domači fantje in nadaljujejo tradicijo gozdarjenja svojih očetov in dedov. Ti pa tudi vsako leto sodelujejo na prireditvi ob občinskem pranju, kjer se pomerijo v delovnih disciplinah in na ta način pokažejo prebivalcem in gostom, kakšno je delo gozdnega delavca. Letos so se preizkusili v disciplinah: obračanje letve, montiranje in napeňanje verige motorne žage, prežaganje hloda s kombiniranim rezom, natančno zabijanje sekire, precizno prežaganje hloda na podlagi, podiranje debela na balon.

V seštevku točk posameznih disciplin je bil najuspešnejši: Slavko Sedovnik, drugi je bil Robi Uršej, tretji Polde Pustinek, četrti Rado Timošek, peti Boris Razgoršek in šesti Matej Ogriz.

Pred tekmovanjem pa sta veterana Stanko Založnik in Franc Sovič prikazala gledalcem kako in s kakšnim orodjem so podirali, kleščili in lupili drevje v preteklosti.

Med uvodne prireditve ob občinskem prazniku v Mislinji spada tudi prižig kope, ki jo je letos slavnostno prižgal Milan Tretjak, vodja Zavoda za gozdove Slovenije, Območne enote Slovenj Gradec. Zbranim je spregovoril tudi nekaj besed o pomenu in vrednotah gozda. Direktor Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec Silvo Pritrznik pa je v pozdravnem govoru na kratko predstavil tradicionalne vrednote gozdarjenja za prebivalce te doline, obrasle z gozdom, ki jim že stoletja daje delo in zavetje.

1

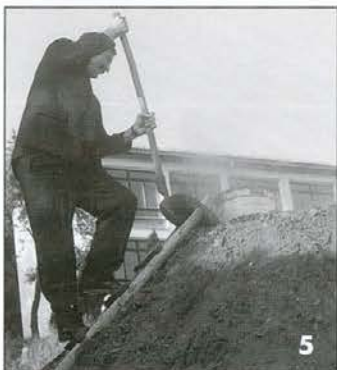

2

3

Popoldansko prireditev pa je spremljal tudi bogat kulturni program s pevsкими in glasbenimi vložki, povezoval pa jo je nepogrešljivi Marjan Križaj. ▲

5

1. Naša nekdanja delavca Franc Sovič in Stanko Založnik sta obelila hlood na star način.
2. Slavko Sedovnik je dobro naciljal deblo na balon, da je počil.
3. Robi Uršej med obračanjem letve in montiranjem in napeňanjem verige motorne žage.
4. Pri natančnem zabijanju sekire je zmagal Leopold Pustinek.
5. Kopo je prižgal Milan Tretjak,

Foto Franc Jurač

4

V MAJU STEKLA NOVA PROIZVODNJA PALET V OTIŠKEM VRHU

TOMO HAIN

GG INPO d.o.o., podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov, je v mesecu maju pričelo s proizvodnjo lesenih palet v Šentjanžu, na lokaciji GG PE Centralno lesno skladišče.

Na dvorišču ob garažah za delovne stroje smo postavili enokapno nadstrešnico in vanjo postavili linijo za dolžinsko krojenje lesa. V prostoru garaže pa smo na površini 100 m² uredili zabijalnico palet s pnevmatskimi zabijalnimi orodji.

Trenutno je v proizvodnji palet zaposlenih pet delavcev invalidov. S pridobivanjem novih kupcev palet pa bomo število zaposlenih povečali.

Čeprav lesena paleta kot

Linija za proizvodnjo palet v Otiškem vrhu

Foto Tomo Hain

izdelek na prvi pogled izgleda zelo enostavno, je v resnici ob njeni izdelavi in prodaji kar precej problemov. Kupci palet nudijo zelo nizko ceno, pri tem pa je pretirano visoka cena žaganega lesa in hlodov slabše kvalitete ter visok strošek razreza hlodovine. Ob vsem tem pa nastopi še neloyalna konkurenca samostojnih podjetnikov proizvajalcev lesenih palet, ki povečini zaposlujejo svoje delavce na črno. Vsi, ki svoje poslovanje vodimo po predpisih in zakonih, bomo morali s pomočjo inšpekcijskih služb stopiti na prste vsem tistim, ki tega ne izvajajo, zaposlujejo delavce na črno in ne plačujejo predpisanih dajatev. ▲

MUHASTO VREME IN JUNIJSKI SNEG

GORAŽD MLINŠEK, univ.dipl.inž.gozdarstva, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Letošnje zgodnje pomladi smo se razveselili vsi z misljo: "Nič ni narobe, če zima z debelo snežno odejo straši v planinah, nas v dolini pa naj pusti pri miru. Stroškov za pluzenje bo manj, hitro zaključena kurilna sezona nam bo nehala prazniti denarnice, letošnja vrtna rekreacija bo hitra - na trgu drago zelenjavo bo zamenjala zdrava domača."

Toplo spomladansko obdobje je pripomoglo, da so se nam uresničile zgoraj omenjene želje in misli. Bilo je tako toplo, da se je v posameznih delih Slovenije pojavila že nevarnost suše. Ledeni možje so se izneverili, uscana Zofa je štrajkala, mi pa smo tarnali, zakaj ni dežja.

Konec maja in v začetku junija smo se oddahnili, saj smo dobili moker blagoslov v obliki padavin, na žalost pa v nekaterih predelih Slovenije v obliki razbijaške toče (ozek pas v Razboru, Ljubljana, Kranj, Zasavje, Dolenjska, Slovenska Bistrica,...). Korošcem je bilo v glavnem prizanešeno - večjih neurij nismo občutili. Če pa se te že pojavijo, so pri nas manj pogoste in krajše kot v ravninskih, poljedelsko z asfaltom in betonom zalitimi urbanimi predeli, kjer je segrevanje zraka hitreje kot z nad z gozdom poraslimi površinami. Gozdni št

Uršlja gora v snegu 3. 6. 2001

Foto Gorazd Mlinšek

preprečuje nenadno segrevanje zraka. V gozdu in nad gozdom so ekstremi zelo mali ali pa jih ni. Večjih neurij pa nas varujejo tudi z gozdom porasle planine in hribovja, katera se zoperstavlajo poletnim jugozahodnim in zahodnim nevihtnim oblakom.

Vroč razmišljanja je ohladila hladna fronta v popoldanskih urah 3. junija. Sneg je pobelil najprej vzhodno Pohorje, čeprav se je smučarska sezona že zaključila. Čez noč pa je sneg pobelil vsa pobočja od 900 m oziroma 1100 m nadmorske višine navzgor. Deset in več centimeterska snežna odeja je segala na prakameninskem Pohorju nižje kot pa na geološko toplejši apnenčevi in dolomitni Uršlji gori. Kljub olistanemu drevju sneg v Koroški regiji ni povzročil večjih poškodb v gozdu.

Hladnih noči in kratkotrajnih oblakov smo vesli predvsem gozdarji, lubadarji pa ne. Nizke temperature podaljšujejo njegov razvojni cikel, možnosti pogostejših in številnejših izletov (rojenj) so manjše.

Ne pozabimo, da narava nikoli ne "šenka". Za vse človekove škodljive vplive in rušenje naravnih zakonitosti ima programirane razne protitudarce, pa naj so ti tudi v obliki nena-dnih vremenskih sprememb. ▲

INFORMATIVNI GOZDARSKI STORŽI V JUNIJU

GORAZD MLINŠEK, univ.dipl.inž.gozdarstva, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Marsikdo misli, da je za gozdarje javne gozdarske službe mesec junij mrtev mesec, saj so kmetje lastniki gozdov polno zaposleni s košnjo in drugimi deli izven gozda in ni pravega časa za delo v gozdu.

Vendar pa smo gozdarji zaposleni čez vse leto, naše redno delo v vseh gozdovih poteka intenzivno v vseh letnih časih.

Meseca maj in junij pa sta tudi meseca, ko so ob Tednu gozdov in v obdobju po njem naše aktivnosti intenzivno usmerjene v sodelovanje s širšo javnostjo, predvsem pa šolsko mladino, saj je naravoslovno osveščanje tudi pomemben del našega dela.

Gozdarji naših krajevnih enot so organizirali in pripravili številne naravoslovne ure in dneve za osnovnošolce in srednješolce. Aktivno smo jim ob strani stali tudi gozdarji iz območne centralne enote. Zanimivo je bilo gozdarsko raziskovalno potepanje srednješolcev poslovne smeri iz Slovenj Gradca po gozdovih slovenjegraške Dobrave in gozdovih na Pungartu. Obiskane pa so bile tudi vse stare gozdne učne poti v našem območju.

Glavna prireditelja pa je potekala 6. junija 2001 na delu E - 6 in gozdne učne poti Stari grad, na kateri je 15 ekip iz osnovnih šol Koroške regije preizkušalo svoje znanje o gozdu.

Svoj prispevek k praznovanju 100 obletnice podružnične osnovne šole Javorje nad Črno na Koroškem so 23. junija dodali tudi črnjanski revirni gozdarji.

Zelo odmeven je bil tudi Evropohod 2001, vseevropska pohodniška manifestacija po evropskih pešpoteh, po našem območju od

17. junija do 21. junija. Pod varstvom gozdarjev je bil evrofon sprejet od stanovskih kolegov na Razboru 17. junija in predan v roke avstrijskih pohodnikov 21. junija na mejnem prehodu Radlje.

Začetek poletja je tudi čas številnih ekskurzij in raznih srečanj. Radeljske gozdove si je ogledalo kar 45 čeških gozdarjev 29. junija 2001. Zelo jih je zanimal koncept sonaravnega gospodarjenja.

Lepa je alpska dolina Topla pod Peco, zato je že več desetletij razglašena za krajinski park. Kmetije, ki živijo v tej lepi dolini pa ne bi bili radi samo zaščiteni, radi bi, da bi bila njihova dolina tudi ekonomsko in drugače zanimiva. Zato je potekalo v Črni in Topli posvetovanje o projektu Topla pod pokroviteljstvom Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Posveta so se aktivno udeležili tudi gozdarji KE Črna.

Vsako leto se dobijo in pokramljajo na svojem srečanju vsi gozdarski upokojeanci koroškega gozdnogospodarskega območja. Letos je bilo 9. srečanje kluba koroških gozdarskih upokojeincev pri gostilni Rogina v Podgorju. povabljeni smo bili tudi mlajši gozdarji Zavoda za gozdove in Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec. Upam, da smo poživili njihova obujanja spominov o lepih starih časih. V Kranjski gori pa so se sestali vsi vodje gozdarske urejevalne službe ZGS. 15. in 16. junija je potekalo strokovno srečanje, na katerem pa so se mlajši urejevalci uradno poslovili od svojih treh najstarejših sodelavcev, ki so šli v pokoj. Med njimi je bil tudi naš Drago Zagorc, ki je prispeval velik delež svojega dela za

razvoj gozdarstva v domačih gozdovih kot tudi drugje.

Gozdarji imamo veliko znanja o gozdnem prostoru, vendar pa ga dolgo časa nismo znali podajati širši javnosti. Zaprtost neke stroke lahko bolj škodi kot koristi, zato je zelo pomembno tudi podajanje svojega znanja izven svojih strokovnih krogov. Pomembno je moderiranje. Že v lanskem letu smo bili gozdarji javne gozdarske službe na usposabljanju iz tega področja. Pionirka - moderatorica v naših vrstah pa je Tonka Modic (KE Radlje), ki je v juniju pripravila tridnevno delavnico o moderiranju za uslužbence Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec. Vsi udeleženci so se resno pripravljali za to delavnico - rezultat njihovega resnega sodelovanja pa so njihovi zelo zanimivi prispevki, katere vam bomo predstavili tudi v Viharniku.

Če se boste podali na vrh Pohorja, se boste lahko sami prepričali, da gozdarji nadaljujejo s čiščenjem pohorskih planj v radeljskem in mislinjskem območju. Delo bo potekalo tudi v mesecu juliju.

Kakšno je bilo življenje gozdarjev nekoč in danes, še posebno pa njihovo delo, ste lahko spoznali, če ste se udeležili gozdarskega dne v sklopu praznovanja občinskega praznika občine Mislinja. 26. junija so preizkusili svoje sekaške spretnosti mislinjski gozdni delavci. Tekmovanje so pripravili gozdarji ZGS OE Slovenj Gradec in Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec.

Natrosil sem vam nekaj gozdarskih storžev, ki so vam podali nekaj informacij o dogajanjih v vrstah koroških gozdarjev. ▲

GOZD - NAŠ ZDRAVNIK

Ko sem bolan in nerazpoložen,
ko se počutim nerazumljen in star,
ko sem s težavami preobtežen,
gozd za pogovor je najboljši par.

Gozd je moj očesni zdravnik in psihiater,
moj internist in ortoped,
vedno mi pomaga kot prijatelj,
ko nanj v težavah se obračam spet in spet.

Gozd ne zdravi s tabletami in praški,
poklic njegov je res težaški.
Obda nas s tišino, nežnostjo, šepetom
in zmeraj dobrim nasvetom.

Gozd zdravnik izvaja številne obravnave,
v njegovi oskrbi sem hitro zdrav.
Bolezni, ki še danes povzročajo težave,
že jutri ne potrebujejo zdravniških raziskav.

V gozdu dosežem dušni mir,
tako da ne razburi več me noben prepir.
Le eno napako gozd zdravnik ima,
da hišnih obiskov ne pozna.

m

Avtor neznan

iz nemščine prevedla

Jerneja ČODERL, univ.dipl.inž.

Foto Franc Jurac

KNJIGOVODSKE STORITVE

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec d.d. uspešno in kvalitetno opravlja knjigovodske storitve za svoje potrebe, za kar ima usposobljen tim ljudi. V letu 2001 pa želimo te vrste storitev ponuditi tudi drugim uporabnikom.

Podjetja, samostojni podjetniki in drugi, ki potrebujete kvalitetne in cenovno ugodne knjigovodske storitve, oglasite se na upravi Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec d.d. v Slovenj Gradcu, Vorančev trg 1 ali pokličite na telefon: 88 43332 in se pogovorite z vodjo računovodstva Darjo HAIN, ki vam bo svetovala in odgovorila na vsa vprašanja.

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec d.d.

OB TEDNU GOZDOV

MARTINA PODRIČNIK, učiteljica

Učenci in učiteljice podružnične osnovne šole Javorje že mnogo let aktivno sodelujemo z gozdarji, še najbolj z našim revirnim. Pred leti smo vsako leto pogozdovali (in si na tak način tudi kaj prislužili), zadnja leta pa zaradi spremenjenih razmer sodelujemo drugače. Lani smo ob tednu gozdov odšli na orientacijski pohod, ki ga nam je pripravil naš gozdar Boštjan. Še isti dan smo se ob koncu pohoda odločili, da bomo v novem šolskem letu z delom nadaljevali.

Oktober, ko smo v šoli že dobro zajeli sapo, je pričel z delom v okviru interesnih dejavnosti Boštjan z učenjem orientacije, merjenjem nadmorske višine, naklona, opazovanjem vremena, ... Učenci so ga vsak drugi teden nestrno pričakovali in pridno pridobivali znanja. Ker se nam je zdelo, da učenci veliko znajo, smo se (prepozno) prijavi na šolsko tekmovanje iz geografije. V Ljubljani so bili naše prijave kljub zakasnitvi veseli. Po njihovih navodilih smo v začetku aprila pripravili šolsko tekmovanje iz geografije. Ker je veliko nalog treba opraviti na terenu, je Boštjanu pomagala tudi gozdarka iz sosednjega revirja, Marija. Naloge smo po naši presoji dobro opravili in boljšo ekipo prijavi na regijsko tekmovanje, ki je bilo štirinajst dni kasneje na Prevaljah. Tudi tam smo se dobro odrezali, še posebej smo bili zadovoljni z znanjem naših učencev na terenu.

Letošnja tema ob tednu gozdov pa je bila posvečena evropskim pešpotem, zato smo se tudi mi odločili za pohod. Pot smo spet načrtovali skupaj z gozdarjem in izbrali Smrekovec. Ker vedno hodimo skupaj z vsemi učenci šole (letos od prvega do sedmega razreda), smo morali izbrati primer-

Na vrhu Komna smo se tudi učili!

Foto Martina Podričnik

no pot tudi za najmanše.

Tudi naši učenci se vedno več vozijo in vedno manj poti opravljajo peš. Zato nad načrtovanim pohodom niso bili posebej navdušeni. Toda izbrani dan - 29. maj - je bil gotovo ves nabit s pozitivnimi energijami, saj se je naš pohod sprevrgel v eno samo prijetno in veselo druženje, ki nam ni dovolilo razmišljati o tem, kako daleč je še!

Polni elana in dobre volje smo se podali na strmo pot od Dunajske bajte do Črnega jezera na severnem pobočju smrekovskega pogorja. Nato smo se vzpeli na vrh Krnes. Sedaj vsaj vemo, zakaj se tudi naš hotel v Črni tako imenuje!

Na vrhu so večji učenci osvežili geografsko znanje, vsi pa z navdušenjem in ljubeznijo s pomočjo daljnogleda pogledali proti svoji rojstni hiši in se spraševali, kaj le delajo v tem času njihovi domači.

Malica nas je okrepila in prav nič težko se nam ni zdelo hoditi debelo uro do vrha Rome, ki mu mi radi rečemo kar Smrekovec.

Spotoma smo kdaj tudi postali, si ogledali cempriine, opazovali lepo cvetoče zvončke, ki jih bomo gotovo lahko spet videli šele prihodnje leto, videli iztrebke divjega petelina, spoznavali rože, se nas-

tavljali soncu. Naša spremljevalca gozdarja Boštjan in Marija sta znala marsikaj razložiti in potešiti našo radovednost. Na vrhu pa so najaktivnejši splezali še na piramido, da so bili višje kot večina. S seboj pa smo ves čas nosili tudi žogi, ki sta prišli zelo prav na ravnini pod kočo, kjer smo čakali naša dva kombija, ki sta nam že tudi zjutraj krajšala pot.

Otroški obrazi ne lažejo in videti jim je bilo, da so zadovoljni. Kljub temu sem nasled-

nje jutro nekoliko s skrbjo čakala na naše jutranje srečanje in morebitno "jamranje" o bolečih nogah. Nič takega nisem slišala! Vsi so mi zatrdili, da smo preživeli nepozaben dan.

Res je, da si vsak sam naredi dan prijeten (ali pa ne), kljub temu pa sem v imenu nas vseh na šoli dolžna zahvalo predvsem gozdarjema, ki sta nas varno vodila in nas učila, pa tudi obema voznikoma in sponzorju, ki nam je prevoz omogočil. Hvala vam! ▲

Otroci so potem napisali svoje vtise o pohodu. Enega izmed njih objavljamo:

POHOD NA SMREKOVEC

ALEŠ VIRTIČ, 3. razred

Včeraj smo šli na Smrekovec. Dobili smo se pri Rezmanovem mostu. Potem smo se peljali do Dunajske bajte in se pripravili za odhod.

Šli smo po stezi do Črnega jezera. Meni se je zdelo grozljivo. Kakor da bi dinozavri umrli pred nekaj urami!

Potem smo šli čez majhen potok. Med potjo smo videli zvončke. Čez nekaj minut sem jaz videl divjega petelina in

sem rekel: "Glej, glej, Klemen!" Klemen pa je rekel, da je videl samo njegov rep.

Potem smo šli na Krnes, pogledali naokrog in pomalicali ter šli naprej.

Šli smo na vrh Smrekovca in si tam odpočili. Nato smo šli do koče, a ta je bila zaprta.

Zato smo šli igrati nogomet in zadnjo minuto je naša ekipa dala gol. Rezultat je bil 4:3. Potem smo šli domov.

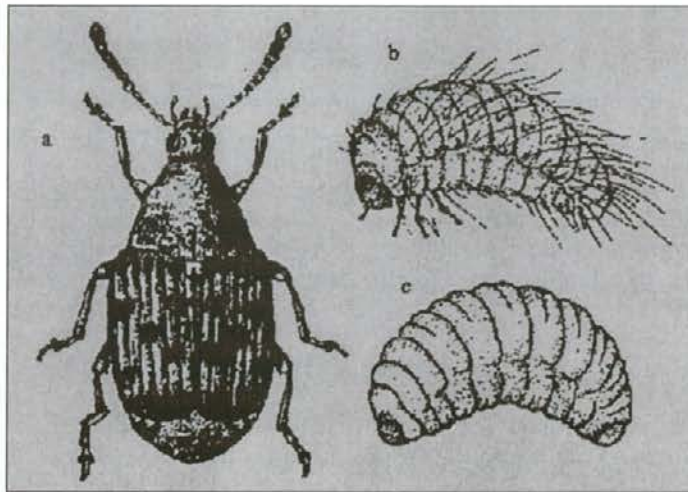

Večina med nami je že kdaj opazila majhnega nadležnega letečega hrošča ali njegove ličinke, največkrat na fižolu. Gre za fižolarja (*Acanthoscelides obtectus* Say), ki ga uvrščamo med najnevarnejše škodljivce uskladiščenega fižola (*Phaseolus vulgaris* L.).

Če se nekoliko ozremo v zgodovino izvemo, da ga je prvi opisal Thomas Say leta 1831, iz materiala zbranega v Louisiani. V Evropi do poznega 19. stoletja, dobra tri stoletja po vnosu (introdukciji) fižola, ni bilo nobenega poročila o fižolarju. Prvič so ga opazili l. 1873 v južni Franciji. Na območju bivše Jugoslavije pa je fižolarja prvi opazil Novak, leta 1918 v okolici Splita. Kmalu nato se je fižolar razširil po vsem Balkanu. Vrsta je zelo dobro prilagojena na različna okolja in zato se širi v nova območja brez večjih morfoloških sprememb telesa. Območja, kjer živi, imajo zmerno klimo.

Fižolar je majhen hrošč iz družine semenarjev (*Bruchidae*). Velikost telesa niha od 3,5 do 4 mm, posamezni osebki pa dosežejo tudi skrajne velikosti, ki so od 2 do 5 mm. Pokrovke so tako kot vratni ščitak obdane z nežnimi dlavicami rumeno do rjavo sive barve, ki na pokrovkah oblikujejo svetlejšo ali temnejšo proge. Pokrovke ne prekrivajo zašiljenega zadka. Pod pokrovkama so krila, ki so prozorna in omogočajo hrošču letenje. Ličinke in bube pa so rumeno bele barve. Izgled hrošča in ličink nazorno prikazuje slika, zato bi bil bolj podroben opis morda odveč.

Za učinkovito zatiranje tega škodljivca je pomembno, da poznamo njegovo razmnoževanje in razvoj. Fižolar ima letno več rodov; v ugodnih razmerah tudi do 8. Če poskušam opisati razvojni krog te žuželke se iz jajčeca izleže ličinka 1. razvojne stopnje, ki prodre v seme in se tam levi v ličinko 2. stopnje. Ta se tu hrani s semenom, se v njem še dvakrat levi in zabubi. Iz bube

(VRABL, S. Škodljivci poljščin. Ljubljana, Kmečki glas, 1992, s. 79-81). Fižolar; a- hrošč, b- ličinka, c- dorasla ličinka.

se razvije odrasel hrošč, ki se obarva temno. Dokler se ličinke v zrnju ne zabubijo, se od zunaj ne vidi, ali je fižol napaden. Odrasla ličinka izje prečno okroglo pot pod semensko lupino, ki ostane nad njo kot tanko bleščeče okence. Odrasel hrošč okence odrine in na površini fižola se pokaže okrogla luknjica, odprtina. Če je ta odprtina premajhna, hrošči tudi po izleganju iz bube ostanejo v zrnju, kjer poginejo. Odlaganje jajčec, izleganje in razvoj sta neprekinjena med 14 in 35°C. Pogosto se v enem zrnju fižola razvije več hroščkov, pri močnem napadu tudi do 28. Seveda pa so hroščki tedaj manjši kot navadno. Temperature nižje od 10°C hrošče poškodujejo in zato pozneje poginejo. Šele pri 12°C postajajo z naraščajočo temperaturo vedno bolj živahni, vendar je do 15°C njihova aktivnost zelo omejena. Od 20°C dalje lahko letajo, njihova aktivnost do 30°C vedno bolj narašča, pri višjih temperaturah pa se zopet zmanjšuje in preneha pri 45°C. Samice živijo pri temperaturi 22-24°C približno 11 dni, samci pa nekaj dni več. Po podatkih iz drugega vira, pa lahko odrasel fižolar živi brez hrane 16 dni pri temperaturi od 23 do 25°C ter 42 dni pri temperaturi od 19 do 21°C. Če imajo samice na voljo fižol, začnejo takoj odlagati jajčeca,

kar traja od 8 do 9 dni. Skupno število jajčec, ki jih izleže ena samica je odvisno predvsem od temperature in vlažnosti okolja. Ena samica odloži pri 25°C do 70 jajčec. Oplojene samice, ki priletijo na polje pozno poleti, lahko odložijo jajčeca, če najdejo primerno zrele stroke. Po skrbnem iskanju izberejo mesto za odlaganje jajčec, ki je najpogosteje ob trebušnem šivu sušičnega stroka, med dvema v njem ležečima zrnoma. Iz jajčec se izležejo ličinke, ki se zavrtajo v seme fižola že na polju, razvoj pa se potem nadaljuje v shrambi. Pri 11°C se iz jajčec ne izleže nobena ličinka, pri 12°C in 80% relativne zračne vlage 9%, z naraščajočo temperaturo (do 29°C) se jih izleže čedalje več, nato pa zopet manj. Pri temperaturi višji od 35°C se ne izleže nobena ličinka več. Čas med odlaganjem jajčec in izleganjem ličink iz jajčec traja pri temperaturi 18°C 45 dni in se zmanjšuje z naraščajočo temperaturo na 5-6 dni pri 3°C. Trajanje razvoja je odvisno od več dejavnikov: toplote, vlage, vrste in količine stročnic in gostote populacije. Razvoj poteka najhitreje pri 30°C in 70-80% relativni zračni vlagi in se konča v 28 dneh. Od tega je 5 dni stopnja jajčec, 20-23 dni pa stopnja ličink in bub. Pri nižjih temperaturah traja razvoj bistveno dlje: pri 12-15°C od

165-268 dni, pri 18°C približno 90 dni, pri 20°C pa 60 dni.

Fižolar je zelo prilagodljiv in se lahko razmnožuje tudi na bobu (*Vicia faba* L.), grahu (*Pisum sativum* L.), čičerki (*Cicer arietinum* L.) ter na navadnem grahorju (*Lathyrus sativus* L.). Na soji (*Glycine hispida* Max.) pa se fižolar ne razmnožuje.

Po vsem tem se zastavlja vprašanje, kako zmanjšati napade fižolarja. Kako ga zatirati? Naštela bom nekaj načinov, ki jih uporabljajo za zatiranje fižolarja. Vašo pozornost pa bi usmerila na uporabo manj tveganih, ekološko sprejemljivejših in človeku manj škodljivih, postopkov in/ali snovi za zaščito uskladiščenih pridelkov.

Zmajševanje fižolarja z naravnimi sovražniki je eden manj uporabljen način zatiranja, ker je odporen proti boleznim in le malo podvržen napadom parazitov.

V praksi se prav tako bolj redko uporabljajo ionizirajoči žarki; gre za obsevanje žuželk z različnimi dozami sevanja. Zaplinjevanje s CO₂ (ogljikov dioksid) in N₂ (dušik), je zelo učinkovito, predvsem pa varnejše, ker nimamo težav z ostanki (reziduumi) v fižolovem zrnju. Dezinsekcijo fižola lahko opravimo: s segrevanjem fižolovega zrnja na 60-65°C, vendar je precej pogostejši način ohlajanje.

Uporaba kemikalij, fitofarmaceutskih sredstev je eden najpogostejših ukrepov za zaščito uskladiščenih pridelkov. S sodobnimi fitofarmaceutskimi sredstvi učinkovito zatiramo škodljivce, vendar je treba poudariti, da niso strupena le za škodljivce, temveč tudi za človeka in je pri delu z njimi potrebno natančno upoštevati navodila za uporabo.

Agrotehnični ukrepi za zmanjševanje napada fižolarja

Napad fižolarja je vezan izključno na stroke, ki so se začeli sušiti in na zrelo fižolova zrna v skladišču. To pomeni, da fižolar lahko napada stroke le kratek čas. V zrele stroke samice ne odlagajo več jajčec. ▲

ČEBELE V JULIJU

ČEBELARSTVO

JANEZ BAUER

**"OB KRESI SE DAN OBESI",
pravi star pregovor.**

Res, takrat je sonce najvišje na nebu, dan je najdaljši. Par dni je tako, nato pa se sonce obrne in dan se prične krajšati. To začetijo tudi čebele.

Čebelje družine so na vrhuncu svojega razvoja. Panji so polni čebel in ob toplih poletnih večerih visijo na proceljih panjev celi grozdi čebel, ki se hladijo in počivajo po celodnevem neutrudnem delu. Zaleganje matice se zmanjšuje, ponehalo je tudi rojilno razporeženje naših čebeljih družin in čebele že izganjajo trote iz panjev.

Za letošnje leto pravimo, da je bilo rojevo leto. Prvi čebelji roji so nas presenetili že v začetku aprila, nato pa se je rojilno razporeženje večalo, tako da je v maju in začetku junija rojila skoraj vsaka čebelja družina. Tako rojenje močno oslabi nabiralno moč čebelje družine, saj je ponekod ostalo v panju čebel le za peščico.

Čebelja družina, ki roji dvakrat ali celo trikrat tako oslabi, da jo čebelar komaj pripravi za zimo. Smo pa lahko s močnimi roji napolnili vse prazne panje, si ustvarili veliko rezervnih družin in zamenjali vse stare matice z novimi.

Ekonomski učinek, to je pridelek medu, pa je seveda od roja ali izrojenca precej manjši.

Dejstvo je, da roj in izrojenec nikdar ne dasta skupaj toliko medu kot ena sama močna čebelja družina.

V prvih julijskih dneh opravimo še zadnje večje točenje medu. Po tem v julijski vročini presahnejo vsi medeni viri in pričinja se julijska brezpašna doba. Včasih zamedo visokogorska smreka, vendar med rad trdi že v satju, tako da je letošnja medena letina že končana.

Čebele obirajo travniške in gozdne robove in ne prineso niti za sebe. Zaradi zmanjšane dotoka hrane v panj lahko matiča močno omeji zaleganje, ali ga celo povsem prekine.

Na to moramo biti zelo pozorni, saj lahko tako v avgustu, ko bomo čebele najbolj potrebovali za predelavo zimske krme, moč čebelje družine zelo upade. Tako bomo pred zimo ostali s šibkimi družinami, ki bodo le s težavo preživele zimo.

Malo smešno je v tej vročini govoriti o zimi.

Vendar mora čebelar sedaj pričeti misliti kako bo zazimil močne čebelje družine, ki mu bodo prihodnje leto prinesle veliko medu. Pričelo se je novo čebelarsko leto.

Poletje je čas dopustov, marsikdo ga preživi na planinskih potepanjih po naših lepih gorah.

Da vas ne bo pestila lakota, vam ponujam recept za meden sadni kruh.

Ta kruh je zelo kaloričen in ostane dolgo svež in je kot nalašč za taka gorniška potepanja. ▲

**ZVEZA HRANILNO KREDITNIH SLUŽB
SLOVENIJE, p.o. LJUBLJANA**
POSLOVNA ENOTA SLOVENJ GRADEC
Telefon 02 883 93 00

Z blagajniškimi mesti:

Slovenj Gradec, Celjska 7 ☎ 02 883 93 13
Mislinja ☎ 02 885 70 51
Dravograd ☎ 02 871 04 90
Radlje ob Dravi ☎ 02 888 00 10
Prevalje ☎ 02 881 78 10

Svojim varčevalcem nudimo:

- vodenje tolarskih vlog za domače pravne in fizične osebe (hranilne knjižice, tekoči računi, žiro računi, depoziti)
- vezave hranilnih vlog po ugodnih obrestnih merah
- opravljanje plačilnega prometa (plačevanje položnic in računov)
- kreditno kartico Magna
- kratkoročna posojila za kmetijske in druge namene
- dolgoročna posojila za investicije v kmetijstvu
- dolgoročna posojila kmetijsko mehanizacijo
- potrošniška posojila
- odkup delnic za borznoposredniško hišo PM&A

POSTANITE TUDI VI KOMITENT

**ZVEZE HRANILNO KREDITNIH SLUŽB SLOVENIJE
PE SLOVENJ GRADEC**

IN IZKORISTITE MOŽNOSTI, KI VAM JIH PONUJAMO!

Dobar recept *Medeni sadni kruh*

Potrebujemo:

150 g margarine
5 jajc
120 g sladkorja
80 g medu
1 žličko sode
250 g moke
1 zavitek vanili sladkorja
1 žlica ruma
100 g rozin, 100 g orehov,
100 g fig, 100 g suhih sliv...

Rozine navlažimo z rumom. Slive operemo in izločimo koščice. Narežemo jih na rezine, prav tako tudi fige. Na drobno narežemo tudi orehe. Margarino penasto zmešamo, dodamo rumenjake, med, vanili sladkor in rum. Vse skupaj mešamo, da se dobro veže.

Primešamo polovico moke s sodo. Iz beljakov stepemo sneg, vanj med stepanjem počasi vsipamo sladkor.

Masi dodamo polovico snega, polovico narezanega sadja in rahlo premešamo.

Dodamo še drugo polovico snega, moke in sadja. Ponovno dobro premešamo. Testo damo v dobro namazan in z drobtinami posut model. Pečemo ga 20 minut pri 150 stopinjah C, nato še 20 minut pri 200 stopinjah C.

Dobro ohlajenega narežemo.

Dober tek!

STARI ČEBELNJAK

JANEZ BAUER

Že v starih časih je bila naveda, da je imela vsaka močna koroška kmetija tudi svoj čebelnjak. Čebele so poskrbele, da je bil pri hiši vosek in med; vosek za sveče in med za sladilo.

Ta navada pa je s časom zamrla, saj je bilo po trgovinah dovolj sveč in sladkorja. Ostali pa so čebelnjaki, marsikje prazni, a lično izdelani in na zanimivih lokacijah.

Ena najbolj markantnih in znanih kmetij na Legnu je bila Merkačeva kmetija v Brezovi vasi. Ob obisku sem v kotu pri gospodarskem posloju opazil nizko leseno utico. Ob podrobnem pregledu sem ugotovil, da je bil nekoč to čebelnjak. Pripovedovanje domačih je potrdilo to domnevo.

Njihov oče je vedno imel par panjev čebel. To so bili stari panji, kranjiči, tako da so jeseni porezali satje z medom, ki so ga čebele zgradile čez leto. Take sate so nato narezali in postavili

na toplo, da se je med izcedil, vosek so pa pretopili.

Zanimiva je lokacija čebelnjaka, saj ta stoji ob gospodarskem posloju na dvorišču nasproti vhoda v hišo. Obrnjen je proti jugovzhodu, pred mrzlimi vetrovi ga štiti gospodarsko poslopje.

Čebelnjak je bil tako vključen v kmečko dvorišče in čebele so ga uporabljale enakovredno z vsemi drugimi prebivalci, od kokoši do krav in ljudi.

S smrtjo starega Merkačevega očeta pa je zamrlo tudi življenje v čebelnjaku. Vendar taka močna kmetija ne more brez čebel, pa tudi lokacija kmetije je v odličnem medovitem okolju.

Zato je Merkačev tast Stanko Belinc, sicer uspešen čebelar iz Mežice, pod kmetijo postavil nov čebelnjak, ki je v ponos kmetiji in okras vsej okolici.

Čebelnjak je dobro viden s ceste, če se zapeljemo iz Slovenj Gradca proti Kopam. ▲

Ostanki starega Merkačevega čebelnjaka. ▲▼ Foto: Janez Bauer

Nov, urejen čebelnjak sredi cvetočega travnika.

ODPLAKE

MOJCA KNEZ, dipl. san. inž.

Odplake oz. odpadne vode so vode, pomešane z odpadnimi snovmi. Njihovo odlagališče so reke in morja. Odplake nastajajo na vseh področjih človekove dejavnosti - od zahtevnih tehnoloških procesov pa do vsakodnevnega bivanja. Glede na izvor dobijo odplake tudi svoje značilnosti, od katerih so odvisni tudi nezaželeni učinki.

V grobem ločimo dve osnovni vrsti odplak:

odplake iz industrije, ki so obremenjene predvsem s kemičnimi onesnaževalci in

odplake iz gospodinjstev, v katerih so večinoma mikrobiološka onesnaženja.

Domala vse odplake na koncu končajo v naravnih vodah, od lokalnih potočkov do svetovnih morij. Čistilna sposobnost narave je sicer zavidanja vredna in tudi faktor razredčenja pri razpoložljivih količinah svetovnih vod je velik, vendar vedno večja količina odplak in njihova vedno pestrejša sestava

nezadržno rušita naravno ravnovesje. Ljudje smo na srečo toliko pametni, da smo v zadnjih letih začeli vlagati vse več sredstev v zmanjševanje količine odpadnih vod in zmanjšanje njihovih škodljivih učinkov. Pri teh prizadevanjih so najbolj učinkoviti preventivni ukrepi, kot so na primer modernizacija tehnoloških sistemov, zamenjava bolj škodljivih materialov z manj škodljivimi, vpeljava zaprtih sistemov s ponovno izrabo materialov in podobno.

Obdelava odplak

Seveda se na ta način nastajanju odplak ne moremo povsem izogniti, zato smo se lotili obdelave, oziroma priprave odplak pred njihovim izpustom v naravno okolje. V ta namen uporabljamo dva osnovna principa čiščenja odpadnih vod:

• **princip čiščenja na viru nastanka**; ta se uporablja v primeru tehnoloških odpadnih vod, ki so

obremenjene s specifičnimi škodljivimi snovmi in, kjer jih na enem izvoru nastane precejšna količina. Glede na tehnologijo in snovi, s katerimi je tehnološka voda obremenjena, v tovarniški čistilni napravi izpeljejo določene postopke čiščenja, nevtralizacije in redčenja tako, da nastane za okolje sprejemljiv odpad. V primeru nastanka specifičnih, močno strupenih snovi, je le te potrebno zbirati, ustrezno skladiščiti in nadalje poskrbeti za ustrezno nevtralizacijo oziroma deponiranje.

• **princip čiščenja odpadnih vod iz gospodinjstev**; gre za veliko število manjših virov odpadne vode, ki je obremenjena s podobnimi onesnaženji. Čiščenje na mestu vira zaradi majhnih količin odplak ni smiselno, zato je potrebno najprej te vode zbrati in pred izpustom v vodotok ustrezno predelati. To delo opravijo s pomočjo čistilnih naprav za **komunalne vode**. Te delujejo na sorazmerno preprostih fizikalnih

in bioloških principih. S pomočjo grabelj in rešetk najprej iz vode odstranijo večje odpadke. S prezračevanjem in zadrževanjem v bazenih jo nato z aktivnimi bakterijami obdelajo do te mere, da jo je možno izpustiti v vodotok. Ostane nam odpadno blato, ki je v določenih primerih lahko uporabno celo kot gnojilo, sicer pa ga je mogoče ustrezno deponirati.

Za zaključek poskusimo s hipotetičnim primerom, v skladu s popularnim geslom: »Misli globalno - deluj lokalno!«, razmisliti, kaj bi bilo, če bi vsak spuščal odplake direktno v okolje; vsak v svojo okolico g v vsi sosedi v okoliški potok g vsi Slovenci v Jadran g vsi ljudje v svetovne vode... Le kako dolgo bi narava vzdržala?

In navsezadnje, razmišljajmo tudi o tem, kaj lahko v dobro našemu okolju naredimo kot posameznik, družina, skupnost... ▲

dr.med. **METKA MARKOVIČ**, spec.spl.medicine

Zakorakali smo že v poletje in sonce je že večkrat v letošnjem letu pokazalo svoj obraz oziroma posledice neprimerne izpostavljanja sončnim žarkom. Kljub opozorilom o škodljivosti sončnih žarkov se nekako kar ne moremo odreči užitek, ki nam dajo obilo energije in zagorel videz.

Zakaj je pretirano sončenje in izpostavljanje sončnim žarkom nevarno? S tanjšanjem ozonskega plašča se je povečala prepustnost za škodljive UVA in UVB žarke, ki jih vsebuje sončna svetloba. Oboji povzročajo nastanek opeklin na koži, povzročajo hitrejšo staranje kože in pripomorejo k zbolelosti za kožnim rakom.

Vroče poletno sonce, posebno na morju in v planinah je nevarno, če se mu izpostavljamo nezavarovani in v času dneva, ko je sevanje UV žarkov najmočnejše. Delovanje sončnih žarkov na golo glavo in tilnik lahko povzroča nevarno možgansko obolenje, ki se imenuje **sončarica**. Posebej nevarno je, če na vročem soncu zaspimo.

Znamenja: močan glavobol, omotica, vrtoglavica, včasih tudi zmedenost, slabost in nezavest. Telesna toplota se poveča. Lahko se konča tudi s smrtjo. ▲

Sončne opekline - posebej nevarno je pretirano sončenje za ljudi, ki imajo zelo svetle lase in svetlo polt. S sončenjem je treba začeti postopoma, od pol ure, do dve uri dnevno, največ do 11. ure dopoldne in od 17. ure naprej. Kožo je treba zaščititi s kremo, ki ima ustrezen zaščitni faktor, glavo in tilnik pa je potrebno zaščititi s pokrivalom. Zelo važna je tudi zaščita oči s kvalitetnimi sončnimi očali, saj UV žarki povzročajo poškodbe oči.

V zadnjem času opažamo vedno več sprememb na koži, ki je bila izpostavljena sončnim žarkom, v povezanosti s prehrabnimi in drugimi alergeni.

Če že hočemo za vsako silo porjaveti je boljše, da telo oziroma kožo pred tem na to pripravimo z obiskom solarija, ki pa ga ne priporočamo ljudem z zelo svetlo poltjo, rdečelascem in ljudem s sončnimi pegami. Ti ne bodo porjaveli, pa če si tega še tako želijo. Obisk solarija ni priporočljiv za ljudi z visokim krvnim tlakom, za ljudi s krčnimi žilami, za nosečnice in doječe matere.

Po vsakem sončenju je treba kožo namazati s hranljivo kremo, ki je obogatena z vitaminom E. ▲

BIO JABOLKA

GORAZD MLINŠEK, univ.dipl.inž.gozdarstva, ☎ Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Narava se je že krepko prebudila in pognala v poln zagon svoje energijske programe. Vse okoli mene brsti in odganja, jaz pa konec maja lahko brez bojazni za svoje zdravje zagrizem v biojabolko. To je selekcionirano jabolko. Selekcionirala sta jo sekundarno moje oko in roka. Tudi od matere - drevesa jo je ločila moja roka. Mati jablana je že kar v letih, njena frizura - krošnja je zelo razkuštrana in že dolgo ni občutila manekirskih škarij. Pa kljub temu je bilo v lanskim pomladu veselo v njeni krošnji. Tisoče čebel, morda pa tudi kakšna druga žuželka, so bili glavni režiserji prijetnih ljubezenskih dejanj med nekaj tisoč cvetovi stare jablane. Pestiči in prašniki so izmenjali svojo energijo, rodili so se vitalni sadeži. Dozorevali so v raznolika in številna jabolka. Svojo mladost so uživali brez hlapov in kapljic raznih škropiv. Imena "fungicidi" in "insekticidi" niti jablana kljub svojim letom ne pozna. Pozna samo naravne selektorje - rahle, ali bolj moderno mehke pokazateljce, da se ji bliža njen konec. Stare veje je polomil sneg, na odlomljenih mestih vej so se naselile glive. Naravno rano

krasijo alge, v vlažnih in senčnih delih pa mahovi.

Materi jablani ni dolg čas. Njena krošnja je živa podnevi in ponoči. Na mestih odmrlih vej so nastala manjša dupla, stanovanjska stiska senic je resna že nekaj let. Pa tudi detelj se zanima za sonaravno oblikovan bivalni prostor. Duplarji, kot sta detelj in žolna, so pravi mojstri dolbenja dupel v že z glivami naseljeno drevo. Nikoli ne tratijo svoje energije za reševanje svoje stanovanjske, predvsem pa razmnožitvene funkcije na zdravem drevesu.

Moja družina iz jaz si želimo zdrave hrane, zato sem se z veseljem povzpel in si drznil z dovoljenjem lastnikov starega sadovnjaka natrgati zdrava - nešpricana jabolka. Bil sem obziren do vseh sadežev. Nabral sem debela in drobna jabolka, predvsem pa zdrava. Pestrost je v naravi stalno prisotna, zelo dobrodošla pa je tudi na človekovi življenjski poti.

Minilo je že več kot pol leta, ko sem si drznil ločiti jabolka od stare matere jablane. Priskrbel sem jim "bivalni" prostor v temnem lesenem zaboju. Trgovci trdijo, da imajo nabrana jabolka v takem zaboju težo točno od 10 do 15 kg.

Sam nisem tehtal nabrane ozimnice, bil pa sem vesel, da smo imeli v zaboju še veliko zdravih jabolk. Skladiščene so bile v stari velbani in ilovnati kleti s stalno zračno vlago in stalno primerno temperaturo.

Živimo v času najrazličnejših selekcij, zato sem se ponovnega izločanja oziroma izbire dobrih sadežev lotil sam. Izbor vitalnih jabolk sem ponovno izvršil brez kloniranja z mojimi očmi in zdravimi rokami. Bil sem neusmiljen. Iz zaboja sem izločil tako malo nagnite kot popolnoma gnile jabolke. Rezultat mojega krutega izločanja je bil - pred prebiranjem poln zaboj je bil zapolnjen do polovice. V njem so ostala predvsem drobna in nič "krastava" jabolka, katera so rasla v slabših pogojih kot pa tržno zanimiva, lepo okrogla, na soncu dozorela jabolka.

Pri spomladanskem iskanju za naš želodec užitna jabolka se nisem posluževal kakšnih posebnih strokovno - statističnih metod raziskovanja. Kljub temu sem se naučil nekaj koristnega - v našem zaboju je kljubovalo raznim boleznim (gniloba) dalj časa večje število drobnejših in manj razvijenih jabolk, nabranih pod zastorom zgornjih

vej. Od sonca zaobljena in brez ovir dozorevajoča jabolka so bila dalj časa lepša, vendar so pričela hitreje gniti.

Da ni vse zdravo, kar je lepo, sem se prepričal ob pogledu na sosednji zaboj, poln na oko še pred mesecem lepih jabolk hitro rastoče posebno selekcionirane in vzgojene jablane v drevesni plantaži. Umetno ustvarjeno lepoto s pomočjo umetnega gnojenja in dostikratnega škropljenja ekonomsko zanimivih jabolk je prav tako brez usmiljenja načela bolezen. Tudi najrazličnejši "make upi" ali strupena ličila ne ustavijo procesa naravnega gnitja. Spomladanski čas je čas nastajanja novega življenja. V sočni mesnati ovoj zavarovana semena si želijo zaživeti novo življenje. To pa se pri semenih začne ob dotiku z zemljo in za vzkalitev ugodnih pogojev.

Obrezal sem deloma nagnito in zagrizel v mojo biojabolko, njen ogrizek pa sem vrgel na bližnji kompost.

Morda iz številnih pečk požene nova, zdrava jablana - polna energije, da zraste v novo vitalno drevo, ki bo morda dajalo senco gozdarsko sonaravno razmišljajočemu "sadjarju". ▲

LJUDJE

IN

DOGODKI

120 LET PROSTOVOLJNEGA GASILSKEGA DRUŠTVA ŠMARTNO

VLADIMIR NIKOLIČ

V soboto, 16. junija 2001, je prostovoljno gasilsko društvo Šmartno praznovalo visok ljubilej, 120 letnico delovanja. Povabljeni so bili številni visoki gostje, med drugimi tudi predsednik države Milan Kučan s soprogo, ki pa se zaradi pomembnih državnih obveznosti praznovanja, žal, nista mogla udeležiti.

Šmarški gasilci so ob tej priložnosti razvili prapor, botri praporja pa so bili: predsednik Milan Kučan s soprogo, Ivan in Marija Krpač, Mestna občina Slovenj Gradec, Gasilska zveza Mislinjske doline Slovenj Gradec.

Žebličke za prapor pa je prispevalo kar 115 darovalcev. V počastitev ljubileja so gasilci priredili tudi veliko parado. V ešalonu je bilo 300 gasilcev iz naše in sosednjih občin. Slavnostni govorniki so bili: župan Mestne občine Slovenj Gradec Janez Komljanec, predsednik gasilskega društva Ivan Uršej, predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eory, predsednik Gasilske zveze Mislinjske doline Ivan Žužel, poveljnik Gasilske zveze Mislinjske doline Branko Smrtnik.

Prebrano je bilo tudi pozdravno pismo predsednika Milana Kučana.

Vsi govorniki so pohvalili prizadevanja gasilcev, saj je zgodovina društva nepretrgana vrsta neugnane volje, požrtvovalnosti, delavnosti, aktivnosti in solidarnosti, ter odločitve, da pomagajo ljudem v stiski ob nesrečah: sprva pred uničujočimi požari, danes pa ob vseh mogočih elementarnih nesrečah in nevarnostih, ki jih povzročijo človek s svojo nepremišljeno dejavnostjo v proizvodnji in s posegi v naravo. ▲

1. Častni gostje pri mimohodu ešalona:
Tine Koren,
Ivan Žužel,
Ernest Eory,
Janez Komljanec,
Ivan Uršej,
Albert Gradišnik,
Ivan Hočevar,
Boris Balant,
Beno Kotnik.
2. Mimohod ešalona, zastavonoše

Foto Vladimir Nikolič

DRUŠTVO INVALIDOV SLOVENJ GRADEC

FRANC JURAČ

Aktiv v Mislinji uspešno deluje že vrsto let. Med njimi je zelo prizadevna Jožefa Borovnik. Za večletno aktivno delo v aktivu ji predsednik Franc Splihal izroča priznanje.

Foto Franc Jurač

POHOD PLANINCEV MISLINJSKE DOLINE NA BLEGOŠ

MIRKO TOVŠAK

Planinsko društvo Slovenj Gradec in Mislinja v zadnjih letih zelo uspešno sodelujeta. Kako tudi ne bi, saj imata v svojih vrstah preko 1200 včlanjenih planincev iz Mislinjske doline, med njimi pa je kar lepo število najmlajših, ki obiskujejo še osnovno šolo.

Predvsem v šolah Mestne občine Slovenj Gradec, kjer jim je lahko lep vzgled še posebej osnovna šola Podgorje, imajo zelo zavzete mentorje, ki pomagajo učencem spoznavati lepote naših gor.

Zato vsako leto obe društvi skupaj z mentorji na teh šolah organizirata vsaj nekaj manj zahtevnih pohodov v naše planine, ki so običajno zelo dobro obiskani.

Usposobljeni vodniki poskrbijo za varnost in zanimivost takšnih izletov, nanje povabijo tudi starše, ki nato skupaj preživijo lepe trenutke v neokrnjeni naravi skupaj s svojimi otroki.

Takšnega sodelovanja pa v Mislinji skorajda ni, zato se udeležuje takšnih skupnih pohodov le peščica šolarjev.

Izgleda, da krajevna osnovna šola ne premore niti enega učitelja, ki bi se posvetil tudi tej, tako potrebni izvenšolski dejavnosti, zato smo starejši kar zaskrbljeni za prihodnje delovanje planinskega društva v tem kraju, pa čeprav trenutno to društvo sodi med najbolj aktivna društva daleč naokoli.

V pomladanskem času, tik pred prvomajskimi prazniki, sta obe društvi organizirali ponovno tak skupni pohod na Blegoš v škofjeloškem hribovju.

Kar dva avtobusa sta popeljala starejše in mlajše planince v vznožje Blegoša, od koder so se peš podali na vrh te gore, ki je znana tudi po dogodkih iz druge svetovne vojne.

Lep nedeljski dan je ostal vsem udeležencem v lepem spominu, zato smo vsi udeleženci na koncu izrekli vso priznanje predvsem vodnikom obeh društev za lepo pripravljen in zanimiv izlet. ▲

1. Od kočice pod Blegošem je do vrha le še pol ure hoda.
2. Tudi za najmlajše je bil na vrhu obvezen planinski krst.
3. Vodniška skupina iz PD Mislinja in Slovenj Gradec na vrhu.
4. In še "gasilski" posnetek vseh udeležencev na vrhu Blegoša.

Foto Mirko Tovšak

VESELO NA REMŠNIKU

VIKICA MERZDOVNIK

Smo na Remšniku se zbrali, da bi rojstne dneve praznovali.

"Pohorje preljubi gozdovi,
Pohorje ljubljeni kraj, Pohorje
pravi si raj - za Vlado in mnoge,
ki poznamo ga zdaj."

Takole bi lahko zapela Vlada
iz skupine za samopomoč bol-
nišnice Slovenj Gradec, obo-
lelih za rakom dojke. K njej smo

se napotile njene prijateljice -
sotrpinke 6. junija 2001. Pot,
ki smo jo prevozile do njene
110 let stare domačije, se mi
je vtisnila v lep spomin. Kaj pa
hribi? Od njih nisem umaknila
pogleda. Pa ljudje v teh hribih,
ki še vedno bijejo boj za
obstane. Tu je še veliko ročne-
ga dela, ki ga opravijo moški,
ženske pa niso nobena izjema.

Zamislila sem se nad svojim
udobjem. Živim v Mislinjski dol-
ni, vozim se po široki urejeni
cesti. Tu na Remšniku pa bi kakš-
na asfaltirana cesta kar prav
prišla.

Še sreča, da ta dan nisem
bila za volanom. Imela sem pri-
liko, da sem se poglobila v živ-
ljenje teh hribovskih kmetij.
Pokrajina je lepa, ljudje prijazni.
Borijo se za obstoj in hočejo
svojim naslednikom stati ob
strani.

Na Vladini kmetiji so nas pri-
jazno sprejeli. Postregli so nas
s pravimi kmečkimi dobrotami.
Tudi mošta ni manjkalo.

Ta dan je v mojem srcu nekaj
šumelo. Da, vetrič pohorskih
gozdov. Pihal je rahel veter in
tudi nevihti se ni dalo izogniti.

Že smo na lovski koči. Tu še
en sprejem. Mama Milka z
belim predpasnikom, glavna
kuharica, ki svojih sedemdeset
let čudovito skrjuje. Dobro se

Nas doktor skupaj drži
se Eli in Vladi veselo smeji,
Vikica pa kar na eni nogi stoji.
Muzikant Liks pa harmoniko
vleče,
za njim vse skače in pleše.

poznava, saj sva imeli srečo
skupaj poromati v Rim k svete-
mu Očetu. Ta dan pa nam je s
pomočjo svojih vnukinj priprav-
ila pravo kmečko kosilo. To je
juha z domačimi rezanci in vse
naprej do orehove potice. Mi
smo uživali njene dobrote, ona
pa je bila delovna še v poznih
večernih urah v belem pred-
pasniku, ko smo zadovoljni, s
polnih želodcev odhajali s
prelepega Remšnika. Hvala
vam mama Milka!

Vladi smo zaželele vse naj-
boljše za Abrahama, ki ga bo
dočkala v bližnji prihodnosti.
Draga Vlada!

List za listom se odpira v knji-
gi tvojega življenja,
čas v njem piše brez ozira hip
veselja al' trpljenja!

Ko razum preteklost sodi in
srce budi spomine,

naj te v bodočnost vodi, kar
je dobro iz davnine!

Praznovanja še ni bilo konec.
Pridružil se nam je naš dobri pri-
jatelj dr. Janez Gorjanc, dr. Jurij
Gorjanc pa nas je spremljal že
od začetka poti.

Imele smo veliko čast, da smo
lahko dr. Janezu Gorjancu
voščile za 60. rojstni dan. Saj
res, z vašimi nasveti, predvsem
pa z vašo prijazno besedo je
skupina popolna; povezana
med seboj v dobrem in slabem.

Spoštovani doktor!

Največkrat slišite od nas
besedo hvala, ki tako je mala,
pa le to imamo, kar lahko vam
damo.

Na Remšniku se je začelo
temniti. Treba bo vzeti slovo.
Pravijo, da je vsako slovo težko.
To slovo je bilo prijetno, saj smo
se poslovili od dobrih, trdnih in
prijaznih ljudi. Hvala Vlada,
hvala tvoji mami Milki in vsem
tvojim, ki so pomagali, da je
bilo srečanje prijetno. Med
vami preživeti dan nam bo
dobrodošel za iskanje naše
sreče.

V imenu skupine vam želim še
veliko mirnega šumenja pohor-
skih gozdov. Okrog vašega
doma in na vaših oknih pa naj
ptice žgolijo pesem vaših lepih
in težkih trenutkov življenja, ki
ga živite visoko v hribih. ▲

ZM
d.d.
ZAVAROVALNICA
MARIBOR

PE Podružnica SLOVENJ GRADEC

tel.: (02) 88 12 700, (02) 88 12 730, fax: (02) 88 12 737

Zavarovalnica Maribor d.d.
zanesljiv partner za vse vrste
zavarovanj.

Zavarovalnica
z najdaljšo tradicijo
in največ
zavarovanci
na Koroškem!

"KAJ VEŠ O PROMETU" - IZBORNO OBČINSKO TEKMOVANJE

RADO JEROMEL

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Mislinja je organiziral izborna tekmovanja za državno prvenstvo v kategoriji kolesarjev in koles z motorjem 10. maja 2001.

Da smo lahko v akcijo pritegnili čim več osnovnošolcev in posredno tudi njihovih staršev, da obnovijo znanje iz prometa, smo 7. maja izvedli testiranje. Testiranje smo razdelili v dve skupini in sicer ena je bila sestavljena iz učencev nižjih razredov od prvega do četrtega, druga pa iz učencev višjih razredov, od petega do osmega razreda. Tekmovanje iz cestno prometnih predpisov je bilo na osnovni šoli Mislinja in na podružničnih šolah Dolič, Kozjak in Završe.

Prvih deset najboljših pri testiranju se je uvrstilo v nadaljnje tekmovanje, ki je bilo 10. maja v prostorih sejne sobe občine

Najboljši so prejeli medalje in diplome

Foto Rado Jeromel

Mislinja.

Učenci nižje stopnje so opravili ponovno testiranje, učenci višje stopnje pa so izpeljali poligonsko in cestno vožnjo.

Na nižji stopnji so bili kandidati zelo izenačeni, zato je bilo potrebno kar trikrat ponoviti testiranje, da smo lahko izmed

desetih izbranih izluščili pet najboljših.

Vrstni red pa je bil sledeč: prvi Peter Zobec OŠ Paški Kozjak, druga Vesna Rošer OŠ Dolič, tretji Vlado Zupanc OŠ Dolič, četrti Marko Hriberšek OŠ Mislinja in peti Aljaž Kotnik OŠ Mislinja.

Učenci višje stopnje - kolesarji so dosegli naslednje uvrstitve: prvi Anže Sovinc, drugi Robi Mesarič, tretji Matej Jeromel, četrti Zvonko Urbančl in peti Gorazd Ogriz ter učenci višje stopnje, v vožnji s kolesom z motorjem je bil prvi Dušan Rutnik in drugi Matjaž Pustivšek.

Državnega prvenstva v Izoli konec maja sta se udeležila Anže Sovinc in Dušan Rutnik.

Ob koncu tekmovanja sta župan Mirko Grešovnik in predsednik SPV Mislinja Rado Jeromel podelila najboljšim medalje in diplome ter se zahvalila vsem tekmovalcem za udeležbo. Na podelitvi so bili prisotni tudi starši otrok, ki so se udeležili tekmovanja, mentorji prometnih krožkov iz osnovnih šol, ki podpirajo takšna tekmovanja in ugotavljajo, da so zelo koristna, saj na ta način obnavljajo znanja iz prometnih predpisov. ▲

GORSKI STRAŽARJI NA GROHOTU

BOŠTJAN HRIBERNIK, univ.dipl.inž.gozdarstva, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Gorski stražarji pred kočjo na Grohotu

Foto Boštjan Hribernik

Na Grohotu je bilo v nedeljo, 3. junija 2001, že tretje srečanje članov Gorske straže MDO Koroške. Ob skrb-

ni organizaciji načelnika oddelka za varstvo gorske narave in gorsko stražo Koroške Janca Juvančiča in predsednika

MDO Koroške Mirka Mlakarja, smo gorski stražarji preživeli par prijetnih uric v kočji na Grohotu. Ker tovrstna

srečanja niso namenjena samo izmenjavi izkušenj in vtisov ampak tudi izobraževanju, je bila na srečanje povabljen tudi Mojca Stopar. Z zanimivim predavanjem o lišajih, ki ga je popestrila še s konkretnimi primerki lišajev z Grohota, je dopolnila naše znanje o naravi.

V nadaljevanju je načelnik Komisije za varstvo gorske narave pri Planinski zvezi Slovenije dr. Milan Naprudnik predstavil osnutek programa za izobraževanje za varuha gorske narave.

Sledila je burna razprava, ki je pokazala, da si nekateri želijo dodatnega izobraževanja na področju varstva gorske narave, drugi pa tudi večjih pristojnosti pri opravljenju svojega dela.

Za prijeten zaključek srečanja je sledila še pogostitev v koči na Grohotu.

Ob slovesu smo si seveda zaželeli čimveč delovnih uspehov in si hkrati obljubili, da se prihodnje leto zopet snidemo. ▲

PRAZNUJEMO

MAMA TONČKA JE RODILA DESET OTROK

FRANC JURAČ

Ko je Antonija Kamenik iz Mislinje letos stopila v svoj 80. rojstni dan so ji otroci pripravili slavo. Na lepi Miklavževi turistični kmetiji v Veliki Mislinji se je zbralo vseh njenih deset otrok z družinami v želji, da bi se ji zahvalili za materinsko skrb in ljubezen, ki jo je nudila svojim otrokom. Srečna in vesela je bila snidenja z njimi, saj takih trenutkov, da se v družini lahko zberejo vsi, je zelo malo ali pa so zelo redki.

Življenje Antonije Kamenik ni bilo, kot sama pravi, "z rožicami poslano", pa vendar, ko se danes spominja težkih časov rada pove, da je vse skozi morala delati in trpeti. "Ko sem

Antonija Kamenik

Mama Tončka, tako jo mnogi kličejo še danes, je rodila deset otrok. Pet deklic in pet fantov, dvakrat zapored pa dvojčke; Slavko in Slavka ter Metko in Janka. "Ni mi bilo lahko v tistih časih, ko sem vzgajala otroke. Težko je bilo in z možem sva pridno skrbela, da je bilo za deset otrok vedno dovolj kruha pri hiši. Vsa leta sva trdo delala, da sva lahko preživela tako številno družino, še zlasti pa v letih, ko smo živeli v velikem pomanjkanju, saj se za potrebe otrok v tistih časih ni dalo dobiti ničesar. Takrat ni bilo pralnih strojev in prala sem vse na roke, velikokrat pa tudi kar ob studencih.

nem življenju vzgojila otroke v pridne in poštene in jih spravila do kruha. Ponosna pa sem tudi, da so si ustvarili družine in si ustvarili svoje lastne domove, katerega z možem nikoli nisva imela," potoži Antonija Kamenik.

Ko je pred leti Antoniji Kamenik umrl mož ni ostala sama. Živi pri hčerki Karlinci na Vasi pri Mislinji, pri njej pa je ostal najmlajši sin Milan. Ker je mama Tončka vajena trdega dela, še danes rada pomaga pri delu na njivi, na travniku in skrbi za domači vrt, da je vedno urejen. Še vedno rada kuha preprosto domačo hrano za katero pravi, da je najbolj zdrava in okusna.

Taka je Antonija Kamenik, mati desetero otrok, ki je del svojega življenja darovala prav njim.

Še mnoga zdrava in srečna leta ji želi tudi Viharnik. ▲

Mama Tončka z otroki: Karlinca, Marija, Rezka, Tone, Lojze, Slavko, Slavka, Janko, Metka in Milan.
Foto Franc Jurač

bila stara dvanajst let sem že morala služiti kruh pri kmetih. Težka so bila tista leta in tako sem osem let preživela zdaj pri enem pa zopet pri drugem kmetu. Ko sem bila stara dvajset let, sem se poročila in z možem sva si uredila skromno zakonsko ognjišče. Ker nisva imela lastnega stanovanja, sva živela v starih kmečkih pohorskih kočah, ki jih je takrat

na Pohorju bilo še veliko. Mož si je našel zaposlitev; najprej na velenjskem rudniku, potem pa je zašel med gozdne delavce, kjer je ostal zvest gozdu in delu v njem vse do svoje upokojitve. Vsa leta je bilo težko, ko je bil pri hiši le možev zaslužek, jaz pa sem hodila v "tavarh", da v družini nismo čutili pomanjkanja," se spominja Antonija Kamenik.

Ko je mož vsako jutro zelo zgodaj vstajal in odhajal na delo v pohorske gozdove sem jaz morala doma pridno prijeti za delo, da sem lahko pravočasno spravila otroke v šolo in postorila še delo, ki me je čakalo doma, saj sva z možem redila tudi po tri krave, da je bilo za otroke vsaj mleko doma. Danes sem srečna in vesela, da sva ob težkem in trd-

VIHARNIK

Izdaja:

Gozdno gospodarstvo

Slovenj Gradec, d.d.

2380 Slovenj Gradec, Voračev trg 1

Telefon: 88/ 43-332, faks: 88/ 42-684

E-mail: viharnik@gg-sg.si

Direktor: Silvo Pritrznik,
univ.dipl.inž.gozd.

Odgovorna urednica: Ida Robnik

Glavna urednica: Ida Robnik

Uredniški odbor: Ida Robnik,

Gorazd Mlinšek in Marlena Humek

Likovna urednica in grafično oblikovanje:

Marlena Humek

Tehnični urednik: Alfi Hutter

Priprava za tisk in fotoliti:

Grafična farma Hutter, Maribor

Tisk: ZIP CENTER, Ravne na Koroškem

Vse pravice pridržane,

© Gozdno gospodarstvo

Slovenj Gradec 2001.

Fotografije © avtorji

Avtorja fotografij na naslovnici:

Franc Jurač in Ida Robnik

VINCENCIJA VRHNJAK, MEŽNARJEVA OMA JE PRAZNOVALA 85 LET

LUDVIK MORI

Na začetku letošnjega leta je Vincencija Vrhnjak praznovala svoj visoki jubilej, 85 let.

Zibel ji je stekla v številni Dobnikovi družini na Sv. Primožu nad Muto, od koder sega lep razgled v dolino in na zeleno Pohorje, Uršljo in Peco. Ko je odrasla v dekle, jo je zasnubil Peter Vrhnjak, s katerim sta se poročila v maju leta 1937 ter po poroki preselila na njegov skromen domek k Mežnarju. V tem domu sta življenje podarila petim deklicam in trem fantom, ki so ob starših odrasli v marljive in poštene ljudi. Vsi so si ustvarili družine ter razen najmlajšega Frančka odšli v dolino, od koder svojo babico obiskujejo z vnuki.

Po vojni so morali skrbno in preudarno gospodariti na tej krpici zemlje. Mož je poleg kmetovanja še vozaril in čebelaril, da je bilo kaj "cvenka" pri hiši. Obdelali so vsak košček zemlje, da so ob zmerni letini imeli kaj za pod zob, saj takrat po vojni ni bilo mogoče nič kupiti. Da bi Mežnarjeva mama prihranila

Mežnarjevi, v sredini zgoraj je babica Vincencija. ▲ Foto Ludvik Mori

nekaj jajc, je pri popisu živali zatajila nekaj kur.

O kontroli jo je nekdo vedno obvestil in skrila je nekaj kur na podstrešje, zraven pa še petelina, da so bile kure tiho. Nekoč je ravno v času, ko so kontrolorji hodili okrog hiše, začel petelin kikirikati. Mežnarjeva ma-

ma se je brž znašla in funkcionarjem rekla, da je prejšnji dan abuh prestrašil kure in se je petelin skrila na podstrešje. Ko pa so ugledali kopico bosopetih otrok, niso več brskali dalje.

Istočasno je sin Franc praznoval Abrahama v svojem novem domu, kjer so se zbrali njegovi

Mežnarjeva oma

bratje in sestre z družinami. Oba z ženo Marijo sta si morala službo poiskati v dolini. Žena je kot učiteljica nekaj let poučevala na osnovni šoli visoko nad Radljami, potem pa, ko je tam zmanjkalo otrok, si je poiskala službo v dolini.

Franc in Marija sta v zakonu podarila življenje trem otrokom: Teji, Maji in Tinetu. Starejša že obiskuje višjo šolo, Tine in Maja pa sta še osnovnošolca.

Obema jubilarntoma želimo še veliko let lepega življenja. ▲

FRANC JAMNIK P.D. DULAR 70 LET

ROK GORENŠEK

Pri staroslavnem gostišču Dular na Selah je bilo v nedeljo popoldne, 8. aprila letos, prav posebno praznično in prijetno. Naš prijatelj, spoštovani Franc Jamnik, po domače Dular, sedaj v pokoju, je vesel in dobre volje praznoval svoj visok življenjski jubilej, 70 let življenja, v krogu svojih dragih, žene Urške, sina Maksija in snahе Ivce, vnukinj Tanje, Maje in Leje ter ostalih najožjih sorodnikov in prijateljev. Za enkratno pogostitev, za čudovito, prijetno počutje in splošno zadovoljstvo vseh povabljenih sta poskrbela Maksi in Ivca, sedanja gospodarja Dularjeve hiše.

Pravo presenečenje so Francu priredili godci, »Štirje kovači«, ki so skrbeli za dobro razpoloženje vseh povabljenih. Bilo je veselo, da je čas vse prehitro minil.

Franc Jamnik se je rodil 5. aprila, leta 1931 pri kmetu

Franc Jamnik, p.d.Dular
Če bi vsak Dular doživel 70 let, bi se jih v 832 letih, od kar obstaja Gostilna, zvrstilo skoraj 12.

Španželu na Gornjih Selah. Ni imel rožnate mladosti. Zelo zgodaj se je seznanil s trdim delom. Bil je otrok številne družine, ki ni

imela zemlje, svojega premoženja in lastne strehe nad glavo, ki si je služila svoj vsakdanji kruh z golimi rokami s trdim delom. Bili so kočarji, najemniki, ki so se pogosto selili iz ene bajte v drugo. Pežel, Pritrznik, Ardev na Selah in Kotljah so bile postaje na njihovi poti, preden so se po vojni ustalili in osamosvojili pri današnjem Jamniku, tedanji Ravnjakovi bajti v Kotljah na Brdinjah.

Skrben, priden si je Franc že gradil lastno hišo na Šancah na Ravnah na Koroškem, ko sta se spoznala z Dularjevo Pavlo, poznano gostilničarko, lastnico Dularjeve gostilne. Tako je Franc postal Dular. S Pavlo sta se ujela pri delu in dobro sta gospodarila. Ona je vodila gostinstvo, on kmetijstvo.

Pri Dularju sta veliko uredila in postorila. Kmalu je bil hlev poln krav. To je bil začetek mlečne proizvodnje, svinje pa so gojili za domače potrebe. Dobro obdelano polje je pravilno gnojeno pričelo dajati sadove. Ob tem pa je rasel sin Maksi, naslednik Dularjeve kmetije. Žal, je Pavla umrla mnogo

prezgodaj in nepričakovano. Takrat je bilo za Franca zares težko. Ljudje so potem ugibali, kaj bo z gostilno pri Dularju. Nekaj časa je bilo resnično hudo. Francu je pomagal le rajni Pavli. Toda, rekel si je: »Če je bila lahko Pavla uspešna, zakaj ne bi zmoget tudi jaz!« Zagrizel je v delo in počasi je steklo. Seveda pa je gostilna polno zaživela tedaj, ko je sin Maksi končal gostilno šolo in je k hiši prišla Urška.

Danes je Dularjeva hiša nova, velika. Po njegovi zaslugi, predvsem pa po zaslugi sina Maksija, je tudi nova gostilna vedno prijazna, gostoljubna, prav po stari slovenski navadi.

Franc je tudi pri svojih 70 letih čil kljub temu, da že devet let hodi v bolnico na dializo. Rad pomaga pri delu, če je potrebno, sicer pa se rad posveti svojim trem vnukinjam.

Francu Dularju želimo še mnogo zdravih, srečnih let življenja v krogu svojih domačih in med prijatelji. Vsak dan pride v gostilno med goste, da ga vidi-jo. Brez njegove navzočnosti bi v gostilni nekaj manjkalo. ▲

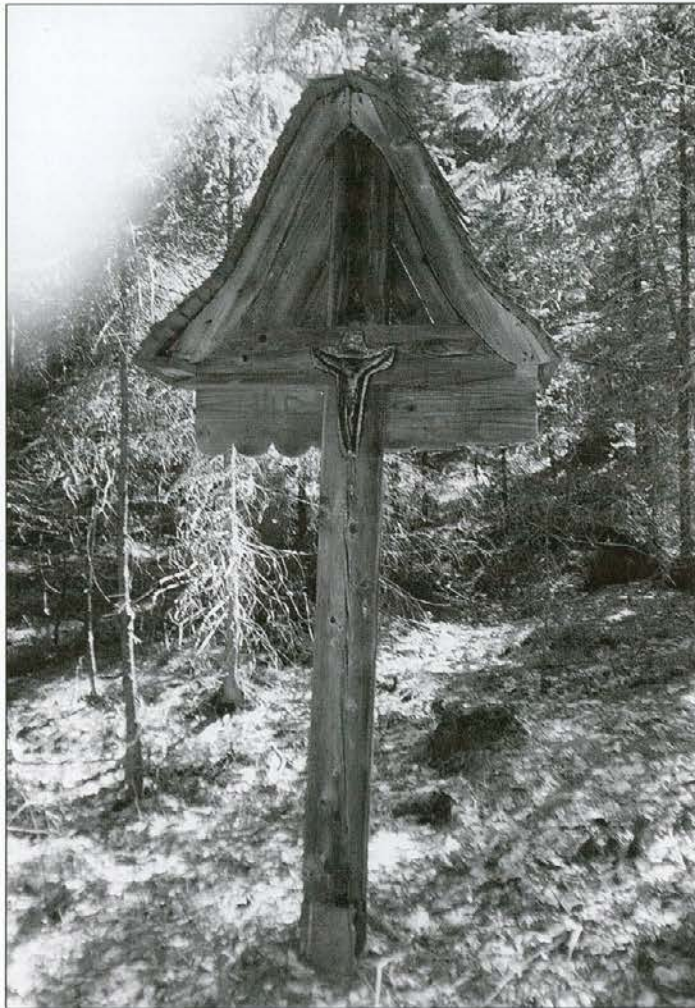
RUDI REBERNIK

Vsak kraj ima svoje posebnosti in značilnosti, ki se bolj vtisnejo človeku v spomin. Določena mesta v gozdu, ki so povezana s kakšnim značilnim dogodkom iz preteklosti, pa nas vedno navdajajo s posebnimi občutki, ko hodimo mimo njih. Kdor pa je delal v gozdu, mu taki kraji ostanejo v spominu tudi v poznejših letih.

V revirju Plešivec je bilo kar nekaj takih mest, mimo katerih sem pogosto hodil in o katerih so krožile pol resnične in pol pravljicične zgodbe, ki sem jih slišal v mojih otroških letih. Potem pa, ko sem že delal v gozdu in te kraje videl in jih spoznaval, je ta strah ali čar seveda skopnel, vendar pa mi je ostal nek lep in skrivnosten občutek, ki me je spominjal na moja otroška doživljanja.

Romarska pot na Uršljo goro je iz slovenjegraške strani potekala po plešivških gozdovih nad Vernarsko domačijo in se je na Planjah na Malem vrhu združila s potjo iz razborske strani. Ob tej poti je bila nad Vernarco malo pod stezo nekakšna jama ali navpična luknja, o kateri so pripovedovali, da nima dna. Pripovedovali so, da je v to jamo enkrat v davnih časih kmetu Vernaršku padel par volov vpreženih v jarem. Šele čez dolgo časa je voda nekje nad Suhim dolom prinesla na dan ostanke lesenega jarma. Ko sem potem hodil mimo te luknje, sem metal kamenje vanjo in poskušal ugotoviti njeno globino. Nikoli se nislišalo, da bi kamen priletel na tla, verjetno zaradi tega, ker je bilo v jami listje in drugi gozdni odpadki.

Višje proti vrhu plešivške kope je ob poti stalo leseno znamenje, pred njim na tleh na ploščatem kamnu pa sta bili dve jamici, kjer je baje klečala sveta Uršula, ko je iskala svoj novi dom na Gori in to so bili sledovi njenih kolen. Pozneje sem slišal in tudi sam domneval, da je bil preprost križ verjetno postavljen v spomin kakemu ponesrečenemu gozdnemu delavcu, ki je na tem mestu morebiti izgubil življenje. Sledovi kolen svete Uršule pa so bile

Staro znamenje "Vrhovski križ", ki stoji ob opuščeni cesti na severni strani Razborskega vrha, baje postavljeno v spomin ponesrečenim rudarjem, ki so nekdanj, v davnih časih, delali na tem mestu.

Foto Rudi Rebernik

navadne jamice, ki so jih izoblikovale vodne kapljice, ki so kapljale z vej stoletnih smrek, ki so jih širile čez to mesto.

Na območju Zgornjega Razbora in Plešivca je bilo nekdanj veliko opuščeni rudarskih rovov in jam, ki so ostali po neuspešnih rudarskih raziskavah, ki so jih baje delali po teh krajih v prejšnjem stoletju. Te jame so danes skoraj v celoti zasute, vendar pa so ostali še nekateri sledovi za njimi. Rudnik Mežica je poskušal nekatere očistiti in obnoviti, pa je to zaradi prevelikih stroškov in premalo prisotnosti svinčeve rude, katero so iskali, to kmalu opustil. V času, ko sem še

delal v revirju Plešivec, je bil še dobro viden in dostopen rov pod Plešivcem. Imenovali smo ga kar "knapovska jama" in smo v njem imeli več let revirno skladišče za gorivo za motorne žage. Malo nad Plešivcem ob cesti na Planje je bil rov, po katerem se je imenoval tudi gozdni oddelek. To je bil "Oddelek 18 pri rovu". Tam je potekala tudi stara pravilna drča za spravilo lesa z vrha Kope v Jame. Spominjam se starejših holcarjev, ki so pripovedovali, kako so delali in spravljali les mimo "šahta", kakor so ta rov vedno imenovali.

Tudi na območju Razbora so bili sledovi starih izkopavanj,

največ v Vrhovskem, Pistoškem in Novakovem. Najbolj sta mi ostala v spominu dva taka kraja, ki sta še danes obeležena z križnim znamenjem v spomin ponesrečenim rudarjem, ki so tam delali. To sta Vrhovski križ in pa križ na Novakovih arnjah. Mimo obeh je vodila stoletna pot iz doline do farne cerkve in šole v Razboru. Pot po severni strani vrha je bila dolga leta glavna pot, ki je vodila mimo Vrhovskega križa. Tu mimo smo hodili v šolo in se vedno s strahom ozirali na staro znamenje, kjer je baje po pripovedovanju starejših ponoči pogosto strašilo. Menda so duše ponesrečenih rudarjev tavale po gozdu in prosile pomoči.

V poznejših letih smo hodili po tej poti mimo križa še nešteto krat, ob različnih časih in prilikah. Hodili smo z veselimi svatovskimi družbami in za žalostnimi pogrebnimi sprevodi, ko smo spremljali naše sokrajane k zadnjemu počitku na razborsko pokopališče. Od tega mi je ostal najbolj v spominu pogreb našega soseda, dobrega Prevalskega očeta. Umril je v hudi zimi, januarja 1955 leta. Takrat je snežilo že par dni prej in na dan pogreba so bile poti zamedene z visokim snegom. Krsto s pokojnim očetom smo nosili, kot je takrat še marsikje bila navada, Med nosači sem bil tudi jaz kot sosod pokojnega. Zaradi težavne poti in snega smo se morali menjati na vsakih nekaj deset metrov. Tudi takrat smo hodili mimo nekoč skrivnostnega Vrhovskega križa, kjer smo postali in zmolili kratko molitev za pokojnega soseda.

Sedaj je pot mimo tega znamenja skoraj popolnoma zaraščena, a znamenje še vedno stoji na istem mestu, lepo obnovljeno in ohranjeno. Le malokdo zaide mimo njega, ker pelje po drugi strani hriba lepa avtocesta, ki jo vsi raje uporabljajo. Za star kolovoz, ki pa je nekdanj bil glavna povezava z dolino, pa mnogi niti ne vedo.

Naj bo tudi ta zapis v spomin na nekdanje čase in poti, ki postopoma a vztrajno za vedno izginjajo. ▲

PRIREDITEV V SPOMIN ANDREJU ŠERTELU IN FRANCU KREBSU

MILENA CIGLER GREGORIN

V SPOMIN ANDREJU ŠERTELU

Rumeni hudič se je čez hrib privlekel in je drevesom naključno semena in vpila in kričala so zastrupljena Andrej, pomagaj, ta dim, tu je pekell

Ti postavil zelene straže si povsod, marljivo pisaril, opozarjal, sitnaril, grozil, po lažeh udarjal, dosegel z eko gibanjem - prepород.

Smrekam in borom zdaj bolje se godi, odpravljene so največje napake, uresničeni so tvoji predlogi.

V gozdu vlada zdaj tišina, veš, Andrej, nihče se z vranami ne prepira, le srnjaček piska iz zelenih vej.

Milena Cigler Gregorin

Nastop Andreja Šertela pred šestimi leti na literarni prireditvi v Dravogradu.

Pisati o osebnosti, kot je Andrej Šertel, je lahko in težko. Lahko zato, ker ga je zanimalo toliko različnih stvari, da se pisec skoraj ne more izčrpati pri snovi, težko pa zato, ker je nevarno, da ob tolikšni količini snovi ne bi znal poiskati jedra ali pomembnejših tem. Ali, da bi ob kvantiteti kvaliteta trpela, kot pravijo ekonomisti. Toda Andrej je bil tako zanimiva osebnost, da so vse zgoraj navedene bojzani pravzaprav odveč.

Tukaj bi življenjepisne podatke pustili ob strani, poznajo jih njegovi domači, zapisani so na Gozdnem gospodarstvu, podjetju, kjer je delal in mu je zvesto služil. Svoje delo je posvetil gozdu, zato je bil gozd njegov drugi dom in njegovo podjetje, gozd je bil njegova pesniška muza in njegovo pribežališče. Gozd je tudi neizčrpna zakladnica vseh mogočih sadežev, katerih predelavo v žganje je Andrej mojstrsko obvladal. In gozd je bil pribežališče, kamor se je umaknil pred "ponorelim svetom" in meditiral: "V gozdu ne sme biti tišina, gozd mora hrumeti...", itd.

Poznala sem ga že dolgo časa. Nekoč je naše društvo za zdravo življenje "Dolga pot" Dravograd povabilo Andreja kot priznanega borca za zmanjšanje onesnaževanja, da nas seznanjajo z vzroki in posledicami onesnaženega ozračja na rastlinah. V veliki dvorani gasilskega doma v Dravogradu je v komentarju k svojim diapozitivom tako zavzeto in sočno predstavljal tragično stanje naše pokrajine in ob tem življenja v tem okolju nasploh, da smo potem ugotavljali, da on ni človek, ki bi ga zanimala samo gospodarska funkcija gozda, ampak tudi to, kako bo kmet obnovil svojo stanovanjsko hišo, kakšno kritino bo dal na streho, kaj bo posadil v svoj gozd in kako ga bo negoval. Komentiral je celo, kako se

Marta Repanšek je na spominskem večeru pripovedovala dogodivščine o druženju z Andrejem.

kakšna kritina obnese in svetoval, katera paše v določeno okolje.

Podrobneje sva se spoznala, ko je postal vodja upokojskega literarnega društva Slovenj Gradec kot izpostave Likusa Maribor.

Takrat je bilo naše druženje res prisrčno. Skupaj smo nastopali na literarnih prireditvah, mi, člani literarnega kluba Slovenj Gradec in Andrejeva skupina. Pričeli smo v Dravogradu, 25. marca 1995 in nikoli ne bom pozabila njegovega nastopa. Ko je prišel do besede, je prebral nekaj svojih literarnih stvaritev, povedal nekaj besed o zborniku "Od srca do srca", potem pa se je v njegovih rokah kar naenkrat znašel Viharnik in kar nekam ga je odneslo, ko pa smo prišli k sebi, je sedel na sredi dvorane med občinstvom in listal po Viharniku ter okoliškim poslušalcem

razlagal in kazal zanimivosti te revije. To je bilo spontano in izvirno dejanje. Še danes ga vidim v plavosivem suknjiču, ki ga je najraje nosil, kako nekoliko upognjeno in počasi koraka z Viharnikom v rokah med občinstvo.

Naslednja postaja je bila Črna in v hotelu smo prireditev ponovili. Potem smo se še večkrat srečevali na literarnih prireditvah, dokler nisem izvedela žalostne novice, da je umrl, ko sem se vrnila z dopusta jeseni 1996 leta.

Zame pravzaprav ne bo nikoli umrl. S svojimi deli se je zapisal med nesmrtni. Prav bi bilo, da bi nekdo poskrbel za objavo še njegovih neobjavljenih del; nekaj teh je bilo predstavljenih na tem večeru.

Veliko dogodivščin o druženju z Andrejem smo slišali od Marte Repanšek. Povedala je, da je bil Andrej tudi gonilni motor na prireditvah ob turističnem tednu v Črni; bil je avtor kmečkih povork, žganjekuharskih dnevov in tudi literarnih večerov v tem tednu. Povedala je tudi anekdoto, kako sta nagovarjala pesnico Alenko Glazer, da nastopi na literarnem večeru in po večurnem prepričevanju nista vedela, ali bo prišla ali ne.

Še in še bi lahko razpredala o Andreju in o spominskem popoldnevu z njim, ki ga je lepo organiziralo Kulturno društvo Stari trg, knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec, gospa Marijana Vončina ter nastopajoče: Marta Repanšek, Draga Ropič in Alenka V. Mestek.

Franc Krebs se je poeziji bolj posvetil po upokojitvi. Pisal je ljubezenske pesmi, ki kljub preprostosti sežejo do srca. Prezgodnja smrt mu je preprečila, da bi ustvaril več. Lepo bi bilo, da bi njegova dela tudi objavili v zbirki. V Bilo je lepo z vama, Andrejem in Francem. ▲

MARIJAN MAUKO - KOROŠKI PESNIK

MILENA CIGLER GREGORIN

MARIJAN MAUKO, koroški samouk, pesnik in raziskovalec, duhovni ata in gonilni motor literarnega kluba Slovenj Gradec v obdobju osemdesetih do devetdesetih let, sedaj pa vodja in organizator kulturnega dogajanja v Mežici, kjer zna zainteresirati za kulturo ljudi različnih poklicev, od upokojencev do rudarjev, od uslužbencev do študentov, tako da njegove "Večere ob treski" obiskuje kar lepo število ljudi.

Delal je kot delavec v bivši Tovarni opreme, še prej kot rudar in povsod, kjer je bil, je osmislił svoje bivanje, v delovnem okolju tudi z delovanjem z mladino, za sindikat, izdajal je časopis "Šumc", ki se je kar dobro prijel tudi med zaposlenimi, čeprav je bil v bistvu literarna revija.

Dobesedno "razcvetel" pa se je v smislu posvečanja literaturi po odhodu v pokoj.

Sedaj vsi, ki smo njegovi nekdanji učenci na področju literature vemo, da ga klicati pred dvanajsto uro "bognedaj",

ker spi. Pa ne zato, ker bi bil lenuh, ampak žena Marija ve povedati, da v delovni sobi gori luč do jutranjih ur, ker Marjan študira.

Okrog leta 1990 je v samozaložbi izdal prvo knjigo z naslovom "Gorje pametnemu in druge neumnosti".

Nato je izšlo njegovo veličastno delo "Haiku", haikuji, ki so njegova posebna ljubezen.

Haiku je zvrst poezije, ki so jo najprej gojili na Japonskem, predvsem menihi, pozneje pa tudi drugi ljubitelji teh trivrstičnih kitic, ki jih lahko dopolnjuje dvovrstična, imenovana tanka. Bistveno sporočilo haikuja je s skromnimi besedami pokazati, kar si občutil ali doživel, vendar ne s čustvenimi izrazi, saj so odvečni pri tovrstni poeziji. Haiku mora v bralcu vzbuditi nesluteno razpoloženje, impresijo, vtis lepega, tudi hudega. Pravila so stroga in znana.

Trivrstični haiku ima sedemnajst zlogov razporejenih v razmaku 5 -7-5.

Tema je prosta, vendar naj bo prisotna narava, iz katere človek črpa sporočilo, nauk.

Praviloma naj vsaj ena be-

Marijan Mauko stoji zadnji na desni strani fotografije.

seka kaže na letni čas, tako imenovane sezonske besede, ki so ključ za prepoznavanje globljega pomena pesmi.

Prvi stih je najpomembnejši, tretji stih dopolnjuje, opredeljuje prvega.

Haiku je ustvaril Bašo, ki je bil menih na Japonskem. Romal je po deželi Japonski in odkrival lepote sveta in narave. Živel je v 17. stoletju. ▲

Primer haiku poezije
Marijan Mauko
(čarovna metla)

Sonce vžarilo Peco.
Šumah v senci.
Meža v ledu.

Vročje v sobi.
Nafta gori v plamen.
Zunaj je mrzlo.

BOLEČA MLADOST PESNICE VERONIKE PLEŠEJ

VIKTOR LEVOVNIK

Kaj je res minilo
že več kot sedemdeset let?
Le kam je odhitela vsa
mladost in z njo trpljenje,
da se ne povrne več?

Tako se sprašuje
naša pesnica
Veronika Plešej.

Gmajna nad Slovenj Gradcem je njen rojstni kraj. Tam ji je stekla zibelka. Rojena je bila 9. decembra 1923 leta. Očeta je kmalu izgubila in ob materi so ostali trje otroci, ki jim je lahko rezala le tanke kose kruha.

V šoli je bila dobra učenka. Prav dobro ali odlično spričevalo je pokazala staršem, ki so jo pobožali in rekli: "Veronika, pridna sil!" Pa vendar, njena pot je bila težka.

Mama se je po dveh letih očetove smrti ponovno poročila s človekom, ki je imel že prej

Veronika Plešej

šest otrok. Bil je priden, dober in pošten mož.

V teh, otroški letih je bila najraje z živino na paši. Rada je prepevala. Ob tem je v sebi čutila nek čuden navdih, ki mu

kot otrok ni znala dati imena.

Leta 1942 so ponovno prišla boleča leta. Doživela je bombardiranje domačije.

Ponovno je bilo treba zgraditi hišo in vse ostalo, kar je bilo porušeno.

Z dvanajstimi leti je začela molsti krave. To opravilo je potem delala kar 53 let.

Zrasla je v dekle in v njej se je začela porajati ljubezen do fanta iz Sv. Štefana v Rožni dolini. Žal, je bil fan žrtev vojne in upov je bilo konec.

Pozneje je spoznala drugega fanta, Alojzija Plešaja, doma iz Raven nad Šoštanjem. Njuno srečo sta dopolnila dva sinova.

Doma je dobila za doto nekaj zemlje in z možem sta si zgradila lepo hišo na Gmajni.

S smrtjo se je srečevala skozi vse življenje; najprej je umrla

mati, potem brat, potem mož, pa sestra.

Ta doživetja so boila za njeno dušo prenaporna. Da je lažje prenašala bolečine, je začela pesnikovat. Poleg izpovednih pesmi je napisala marsikak verz za poroko, god, rojstni dan.

Tako je nastala pesniška zbirka Moje rožice. Tako zelo vsakdanja, a čudovita za dušo. Zbirko je uredila Iva Potočnik.

Danes se Veronika veseli prijaznega nasmeha, rada se pogovarja s sočlovekom.

Veroniko sem srečal na predstavitvi zbornika Hvalnica Pohorju, kjer so objavljene tudi njene vrstice.

Srečen sem, ker sem spoznal to plemenito žensko. Želim da bi nas še dolgo razveseljevala s svojimi verzmi in tako bogatila našo kulturo. ▲

UREDITEV MEŠKOVE POTI

PETER CESAR, inž. gozdarstva, član projektne sveta CRPOV

Na področju PVS Sele - Vrhe že tretje leto potekajo aktivnosti v okviru programa CRPOV (Celosten razvoj podeželja in obnova vasi).

Izvajanje projekta uspešno vodi Negoj d.o.o., podjetje za razvoj in trženje pod vodstvom Marije Praznik. Med dejavnosti, ki jih v okviru programa CRPOV uvajamo na Selah-Vrheh, je tudi razvoj turizma na podeželju.

Namen tega dela programa je pritegniti obiskovalce iz bližnje in daljne okolice ter jim poleg dobre hrane in pijače dati možnost spoznati lepote kraja in življenje ljudi na tem območju, domačinom pa omogočiti dodaten vir dohodka na kmetijah.

Zaradi omenjenih vzrokov smo se odločili za oživitve ene od mnogih poti, ki jih je v času svojega več kot štiridesetletnega službovanja na Selah shodil pisatelj, župnik Franc Ksaver Meško in jo tudi po njem imenovali.

Izvedbo poti je finančno omogočila MO Slovenj Gradec, dela na poti pa smo opravili nekateri člani Turističnega društva MURN Sele-Vrhe. Pot vodi od sv.Roka na Selah, do "farofa", kjer je skromno urejena Meškova spominska soba, mimo nekaterih domačij, krajevnih posebnosti, med travniki in polji, skozi gozdove v Dularjev graben, mimo Priterške in Prunarjeve lipe, čez Koplenov vrh do sv. Neže na Vrheh.

Pot nazaj vodi po grebenu Vrh do Bobnarja, čez glavno cesto na Sele, mimo Pežla in naprej do sv.Roka.

Na poti se odpirajo lepi pogledi po Mislinjski in delu Mežiške doline, na Pohorje, Paški Kozjak, Graško goro, Razbor, najpogosteje pa nas spremlja pogled na Uršljo goro.

Otvoritev poti je bila v nedeljo 3.junija pri Roku na Selah, kjer je bila manjša slovesnost.

Večina udeležencev je nato peš odšla na pot proti Vrhem. S krajšimi postanki ter okrepčilom pri Brezniku in Pernjaku na Selah smo po dobrih dveh urah, še pred dežjem prišli do konca prvega dela poti, kjer je za malico poskrbela gostilna Neža.

1. Pogostitev pri Pernjaku.
2. Kulturni program pred odhodom na pot.
3. Začetek in konec poti.

Foto Peter Cesar

Celotna pot je dolga cca. 14 km in jo s krajšimi postanki premagate približno v 5 urah.

Označena je s smerokazi, v pomoč pri orientaciji je natisnjena zloženka z manjšim zemljevidom in z opisom nekaterih zanimivih točk.

Večje skupine se lahko v Turistični pisarni v Slovenj Gradcu dogovorijo za organizirano vodenje po poti. Prehodate jo lahko v enem ali več delih, vsekakor pa pojdite na pot večkrat, v različnih letnih časih, kajti le tako boste imeli možnost spoznati čim več lepot kraja in domačij. ▲

* 1903
+ 2001

Vsi, ki radi jih imamo,
nikdar ne umro,
le v nas se preselijo
in naprej, naprej živijo.
So, in tu ostanejo.

TEREZIJA HERMAN

Smrt je neizprosna kosa, ki pride nad vsako življenje, pa če je še tako trdno in močno. Težko se je sprijazniti z resnico, da ne bomo nikdar več videli človeka, ki je bil vsa leta med nami, ki smo ga imeli radi in z njim radi pokramljali.

Ostaja velika praznina, ki je ni mogoče nadomestiti, ostajajo pa spomini nanj in na njegova dobra dela in prijazne besede.

Tako se je 9. marca letos smrt ustavila pri Ženovcu na Zagradu. Umrta je najstarejša krajanka Terezija Herman, po domače Ženovčeva oma iz Zagrada nad Prevaljami.

Terezija Herman, rojena Rezar, se je rodila 28. septembra 1903 na Tolstem vrhu nad Ravnami na Koroškem, po domače pri Korešniku, očetu Gregorju in materi Poloni.

V družini je bilo osem otrok, štirje fantje in štiri dekleta. Kmetija je bila zelo strma in težavna, zato je Terezija že v mladosti okusila trpljenje in tegobe tedanjega časa.

V šolo je hodila na Ravne, bilo je kakšni dve uri hoda, hudo pa je bilo zlasti pozimi.

Oblačila so bila bolj slaba, mraz pa hud in po navadi veliko snega, več kot v sedanjem času.

Malo pred drugo svetovno vojno je oče kupil od Vrhnjaka iz Selovca še eno veliko kmetijo "Spodnji Lečnik", ki leži bližje Ravnam, kamor se je Terezija preselila skupaj s sestro, bratom in mamo. Ko je bila stara 25 let, jo je zasnubil Franc Herman in poročila sta se leta 1928.

Mož jo je odpeljal k Ženovcu. Tu je prej že nekaj let gospodaril sam, kmetijo pa je dobil od svojih treh tet, ki niso imele potomcev. Tem trem tetam je bilo potem treba vsa leta dajati preužitek in zanje skrbeti, zadnji kar 17 let.

Z možem sta imela pet otrok, od katerih je eden kmalu umrl, drugi štirje pa še živijo.

Žalost je prišla v hišo, ko je mož Franc težko zbolel 1941 leta. Tri leta se je boril z boleznijo, leta 1944 pa je umrl. Ostala je sama s štirimi malimi otroki, z vso odgovornostjo in delom na kmetiji; ker pa je bil to čas vojne, je bilo vse še težje. Pogosto so se pri njej oglašali partizani, zlasti, ker so pri njej v "bajti" stanovali trije otroci s starimi starši, njihov oče pa je bil v partizanih, pozneje je bil ustreljen, mati pa izgnana.

Terezija je partizanom pogosto pripravljala hrano in jim tudi drugače pomagala. Za partizani pa so večkrat prišli tudi Nemci, tako da je bil strah še večji.

Nov vir življenske moči in smisel življenja je po moževi smrti našla v svojih otrocih, v trdem delu in molitvi. Pozneje je kmetijo prevzel najstarejši sin, ki si je ustvaril svojo družino in vsi skupaj so prav lepo skrbeli za mamo, ona pa je po svojih močeh rada pomagala, saj ji je bilo delo vse skozi v veliko veselje.

Vse do svojega 95. leta starosti je pomagala pri delu na njivi in na vrtu ter pri gospodinjskih opravilih, pobiranje sadja pa si je vzela kar za svojo obvezo, saj skrbna kot je bila, ni mogla dopustiti, da bi kaj segnilo ali propadlo.

Ko so ji malo moči pošle, je pletla nogavice in veliko molila in prebirala Križev pot. Zelo je častila Jezusa in Marijo in bila hvaležna za dar vere, saj je v pogovoru večkrat rekla, da je najvažnejše, da ima človek vero, tako lažje prestopi vse težave tega sveta.

V svojem življenju je bila zelo skromna, rada pa je pogostila vsakega, ki je prišel k hiši.

Ob uri slovesa se je zbrala pri sv. Barbari velika množica ljudi in ji tako izkazala zahvalo in spoštovanje.

Naj ji bo lahka domača zemlja, katero je vse življenje tako ljubila.

K.L.

* 1909
+ 2001

Kakor kaplje tam na veji,
veter pihne, padejo.
Takšno naše je življenje,
ki prehitro minilo bo.

URŠULA PAČNIK

Ljudje se rodimo, odrastemo in hrepenimo po boljšem in lepšem življenju, potem pa pride starost in vse vrste težave ter bolezen in že se znajdemo v objemu smrti, ki nikomur ne prizanese.

Takšna je bila tudi življenska pot Uršule Pačnik, po domače Mivčeve mame. Še lani jeseni smo bile skupaj na srečanju aktivistov in nihče ni pomislil, da je letos ne bo več.

Uršula Pačnik se je rodila v Javorju nad Črno 24. septembra 1909 leta. Svojo mladost je preživela s starši v Zavodnjih nad Šoštanjem, kamor sta se preselila starša, ki sta imela tu gostilno. S pridnim delom in varčnostjo so si prihranili toliko denarja, da so lahko z leti kupili lepo kmetijo, Ronetovo v Razboru. Tukaj je tudi Uršula spoznala sosedovega sina Jožefa Pačnika, po domače Mivčevega. Leta 1938 sta se poročila in v zakonu se jima je rodilo 9 otrok. Bila sta dobra in skrbna starša. Med vojno je bil njen mož v ujetništvu, sama pa je skrbelo za otroke in onemogle moževe starše. Ko se je mož vrnil med vojno domov, je moral takoj oditi v partizane in spet je ostala sama na Mivčevi kmetiji. Bila pa je vedno nasmejana, vedno je upala, na boljše čase in tako je tudi govorila. "Vojne bo enkrat konec, potem pa nam bo lepše!" Mivčevo domačijo so borci poznali daleč naokrog. Ilegalno so jo imenovali "Pri Urški". Kurirji so bili tu stalni gostje. Leta 1976 je Urški umrl mož in zopet je morala sama, s pomočjo hčerke Jelke zagospodariti na kmetiji. Dve leti kasneje jo je ponovno udarila kruta usoda, ko ji je umrl sin Franci, štiri leta pozneje pa v prometni nesreči še sin Jožef. Pozneje se je poročila tudi hčerka Jelka in odšla od doma, na kmetijo pa se je vrnil sin Anton in zagospodaril. Obnovil je hlev in ga napolnil z živino, zgradil lepo novo hišo, nato pa si je ustvaril družino. Vse nadaljne načrte pa je pretrgala Antonova prezgodnja smrt. Uršula še ni odložila črnih oblačil, ko je med njenimi otroki spet kosila smrt, umrla je hčerka Jelka. V 89. letu se je morala spet sama truditi za obstoj kmetije, njeno prihodnost pa je videla v vnuku Damjanu, ki ji je na stare dni priskočil na pomoč.

Uršula je dočakala visoko starost, 92 let. Vsi, ki smo jo spremljali na zadnji poti smo ji zaželeli, naj ji bo lahka razborska zemlja, ki ji je bila zvesta vse življenje.

Štefka Melanšek

* 1909
+ 2001

Tam našla mir bo in pokoj,
kjer ni gorja ne bolečin.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše

ljube mame, babice, prababice, sestre in tete
URŠKE PAČNIK, rojene Jelen, Mivčeve mame
iz Spodnjega Razbora,

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na njeno zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče in za svete maše. Iskrena hvala sosedom in prijateljem za vsestransko pomoč v najtežjih trenutkih, govornici Fini za ganljivo izrečene besede slovesa, Postavkovim dekletom za odpete žalostinke, gospodu Leopoldu Koratu za opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Jerneja Zaveršnika ter izvajalcu Tišine.

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

Žalujoci: sin Stanko z Ivico, hčerke Danica, Marija z Jožetom, Jožica s Štefanom, snaha Dragica, zet Alojz, vnuki, pravnuki, sestra Ivanka in brat Vili z družinama ter ostalo sorodstvo.

* 1915 Mladi in zdravi v radosti življenja -
+ 2001 hitimo, drvimo, popolnost želimo.
Za leta starosti pot svoj potimo.
Smrt pride, prekine tok naših hotenja.

(Aleš Tacer)

IVAN HARTMAN

Kako hiti čas in kako minljivo je naše tuzemsko bivanje! Najbolj se tega zavemo v trenutkih, ko nas zapusti nekdo, ki nam je bil blizu; nekdo, ki smo ga poznali desetletja in več, tisti, s katerim smo preživeli dolga leta, z njim delili dobro in slabo. Takrat, ko žalost in obup zagrneta naša srca, takrat sklonimo glave in si potihoma priznamo: nič ni večnega na tem svetu, ničesar ni trajnega.

Smo le bežni popotniki, ki pustimo svojo drobceno, neznatno sled v brezčasni zgodovini obstoja zemeljske evolucije.

V prejšnji številki Viharnika smo predstavili Ivana Hartmana iz Vasi 21, 2360 Radlje ob Dravi.

Sam sem bil pri njem, se pogovarjal z njim in z njegovimi domačimi. V svoji duši sem takrat zasluhlil vso težo njegove bolezni.

Danes ga ni več med nami. Ugasnil je mirno, skoraj neopazno, kakor je mirno in neopazno tudi živel. Skromen na zunaj in bogat od znotraj. Prepoznaven v svojih delih. Povzemimo še enkrat na kratko njegovo življenjsko zgodbo:

Rodil se je leta 1915 na Vasi Ivanu in Mariji Hartman. Odraščal je v družini šestih otrok. Po končani osnovni šoli je do tridesetega leta pridno pomagal staršem doma na kmetiji. Leta 1946 se je poročil s sosedovo hčerko Justino Kunej.

Takrat je bil Ivan že zaposlen na radeljski Gozdni. Ko se je vračal domov, sta skupaj z ženo Justino obnavljala skromen domek. Iz temeljev sta prenovila staro Zidarjevo hišo in v njej zagospodarila po svoje.

Rodili so se jima trije otroci: Jože, Marica in Ludvik. Jože je ostal zvest domačiji, poročil se je in s Slavico sta prevzela kmetijo. Tako sta do danes stala ob strani očetu s svojo pozornostjo in mu pomagala, kjerkoli in kadarkoli sta mogla.

Tisti, ki bdi nad nami vsemi, se ga je usmilil in ga odrešil zemeljskih muk. 13. junija 2001 ga je po hudih bolezenskih preizkušnjah za večno poklical k sebi.

V imenu žene Justine ter treh otrok z družinami se zahvaljujem vsem, ki so pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti in darovali zanj cvetje, sveče in svete maše.

Vsi njegovi

Življenje - to niso dnevi,
ki so minili
temveč dnevi,
ki smo si jih zapomnili!

SPOMIN

VINKU REPNIKU

Minilo je 10 let, ko si se v cvetu mladosti poslovil od mame, brata, sestr in prijateljev.

Usodnega 28. junija si padel v Dravogradu v vojni za samostojno Slovenijo.

Za tabo je ostal boleč spomin!

Hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani grob.

Vsi tvoji domači

* 1925
+ 2001

HEDVIKA SEMERNIK

Vsak križ ima svoja ramena in vsako življenje svojo zgodbo. Tako ima svojo življenjsko zgodbo, dolgo skoraj 76 let, tudi Hedvika Semernik, rojena Pogač v avgustu 1925 v Veldkirchenu v Avstriji. Četrta in zadnja je ugledala v revni družini življenje.

Oče Klemen, gozdni delavec, je moral za prisluženi denar trdo delati, pa še vedno ga je bilo premalo. Tako je tudi mati Katarina pomagala z najrazličnejšimi opravili, služiti premožnejšim kmetom pa je morala tudi Hedvika, pa čeprav najmlajša.

Na Štebarskem vrhu v Štebarski bajti je spoznala Antona Štebarnika in se z njim leta 1946 poročila na Štebarnikovo kmetijo.

Skupni zakon jima je prinesel pet otrok, ne pa tudi celovite sreče. Prvega otroka sta izgubila starega komaj štiri leta. Kmetija je zahtevala veliko dela, prostega časa ni bilo, poleg vseh težav pa je bila najbolj mučna moževa bolezen, ki ga je pestila vse do leta 1969, ko ji je podlegel in umrl.

Hedvika, v marsikaterih očeh sirota z majhnimi otroki, je življenje na veliki kmetiji nadaljevala sama. Bistvo vsega je bilo rešeno šele tedaj, ko so se otroci osamosvojili in se napotili na svoje. Ko so se vračali nazaj in ji pomagali, je bila njihove pomoči zelo vesela, saj je leta 1976 po odhodu najmlajšega k vojakom ostala na kmetiji sama.

Ta, najmlajši pa se je vrnil, si zasnoval družino in leta 1982 prevzel kmetijo. To je bila odrešitev za Hedviko.

Hedvika pa je potem še enkrat stopila v zakon. Leta 1983 se je poročila s Francem Semernikom. Toda, sreča je trajala le dobrih šest mesecev, ko ji je umrl tudi drugi mož.

Še četrtrič se je v svoji bližini srečala s smrtjo, takrat ji je umrl najstarejši sin Anton.

V družini so se skupaj odločili, da Hedvika preživlja svojo starost v dolini pri prijateljici, v centru, kjer je vse blizu. Toda, sedaj jo pogreša tudi ona.

Hedvika je bila odločna oseba, potrpežljiva in vase zaprta. Za vsem tem je skrivala veliko čustev in jih z veseljem delila med vse svoje otroke, vnuke in pravnuke. Pogrešali jo bodo!

Pomladi pride cvetje,
ptice kakor lani,
samo tebe ni več med nami.

SPOMIN

Minilo je leto dni žalosti,
od kar je umrl naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

JURIJ VASTL,

po domače Bimarjev oče, z Legenske ceste 1, Slovenj Gradec.
Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu
in postojite pri njegovem grobu.

Žalujoči: žena Angela, otroci Ivan, Gelca, Vida in Jurij z družinami.

* 1925
+ 2001

IVANKA JERIČ

Na pameškem pokopališču so se sorodniki in številni prijatelji poslovili od Ivanke Jerič iz Pameč. Pokojna Ivanka se je rodila leta 1925 v Spodnji Vižingi. Ko se je pričela druga svetovna vojna je Ivanka bila še mlada in že takrat je morala prijeti za vsako delo. Veliko je delala po kmetijah. Kasneje se je zaposlila pri Gozdnem gospodarstvu v Radljah ob Dravi. Ko se je preselila v Slovenj Gradec se je zaposlila v tovarni kos, kjer je delala vse do svoje upokojitve. Rada je pomagala vsem, ki so bili potrebni pomoči, zato je bila dolgoletna aktivistka Rdečega križa v Pamečah. Aktivna je bila pri zbiranju krvodajalcev, rada je obiskovala bolne in ostarele, nadvse rada pa je pomagala sosedom.

Pokojna Ivanka je bila pridna in vestna delavka, svoji hčerki Ireni pa ljubeča in skrbna mati, saj ji je pridno pomagala pri gradnji hiše. Dobrote in pomoči, ki jo je Ivanka delila drugim, je bila deležna tudi sama v času svoje hude bolezni. Tako kot smo poznali Ivanko Jerič, jo bomo ohranili v najlepšem spominu.

Franc Jurač

* 1923
+ 2001

Ob smrti dragega moža in očeta

KONRADA ODRA

izrekamo
ZAHVALO

vsem, ki so darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, bivšim sodelavcem, gospodu dekanu Tinetu Tajniku in govorniku Marjanu Križaju, ki je med drugim izrekel:

"Ko se je rojevalo jutro 4. aprila, je zatisnil oči Konrad Oder, poslednji izmed Johanovih otrok.

Posebej dobrohotne rojenice niso bile tiste dne, 21. februarja leta 1923, ko je prijel na svet. Že pri treh letih mu je življenje obrnilo senčno stran, ko mu je umrla mama. Ko se je pastirček vračal s paše, tako ni bilo naročja, da bi vanj skril svoj obraz.

Zgodaj se je srečal z delom v sodarni in tovarni lepenke, prizanesel mu ni vojni čas. V svobodi si je poiskal delo sekača na gozdarskem obratu, a mu je kmalu ponagajalo zdravje. Po operaciji in okrevanju se je vrnil na "Gozdno", a zdravje mu je še vedno delalo težave. Službe nikakor ni hotel obesiti na klin. Ko se je leta 1981 upokojil, je bila za njim zvrhana delovna doba.

Svojo sončno plat mu je življenje obrnilo takrat, ko se je zagledal v Slavkin obraz. Leta 1952 sta s poroko kronala svoje želje, da bi v dvoje zajadrala v prostranstvo skupne življenske poti. Srečna leta so jima lepšali otroci in da jim bi bilo lepše, sta z eno samo plačo začela graditi hišo. Le onadva sta vedela, kako sta obračala denar, a otroci so se izšolali in prišli do kruha, pa tudi v svoji hiši se je leta 1974 znašla Konradova družina.

Tudi po upokojitvi je Konrad doma vsak dan še kaj postoril. Ni miroval, pa naj je kot sosed pomagal, svetoval ali samo živahno poklepetal. Žal, ni mirovala niti bolezen..."

In izgubili smo ga. Ves čas, še posebej od lanske velike noči smo mu stali ob strani, nasmeh na lica so mu vabili vnuki. Vsi skupaj smo želeli in upali, žal, zaman.

Žalujoči: žena Slavka, hči Olga, sinova Vlado in Urban.

SPOMIN

22. junija so minila tri leta od vse prerane izgube dragega očeta, sina, brata in strica

MARKA OGRIZA

z Legna 45 v Slovenj Gradcu.

Minila so leta tri,
kar med nami te več ni.
Rana je pregloboka,
bolečina ne popusti
spomini so ostali "a tebe ni".

Dnevi s teboj, kot da niso minili,
vsak trenutek s teboj, ne bomo pozabili.
Ostal si z nami,
ostal je tvoj smeh, tvoje veselje,
Marko, tako zelo si ljubil življenje.

Bil si biser, ki vedno je blestel,
zapustil si nas in si odšel.
A ostal si v nas,
biser spominov, sreče, veselja, žalosti,
ker srce ne razume in solza spolzi,
kruta je resničnost, ostali smo sami
tebe z nami sedaj ni.
"Marko, pogrešamo te vsi".

Žalujoči

* 1925
+ 2001

ZAHVALA

Odšla je mati - bitje ljubezni;
tista, ki da življenju popolno podobo,
ki spremlja vsak tvoj korak in
čuti tvojo žalost, veselje in bolečino;
edina, ki te pozna in razume,
ki zna jokati s teboj in vedno znova odpustiti;
edina, ki zmore vedno znova ljubiti.

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice,
tete in sestre

HEDVIKE SEMERNIK - Šteharnikove bice

iz Tolstega vrha pri Ravnah na Koroškem

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče in za svete maše. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih. Hvala govorniku gospodu Primožiču za besede slovesa ob odprtem grobu, prav lepa hvala gospodu župniku Slavku Beku za pogrebni obred, pevcem za zapete žalostinke in trobentaču za zaigrano Tišino.

Žalujoči: sin Alojz, Hedvika in Martin z družinami, sestri Milka in Biba ter ostalo sorodstvo

TRADICIONALNO SREČANJE UPOKOJENIH KOROŠKIH GOZDARJEV

AVTORICA TEKSTA IN FOTOGRAFIJ: IDA ROBNIK

Letos je klub upokojenih koroških gozdarjev pripravil srečanje za svoje člane v petek, 8. junija v gostilni Rogina v Podgorju pri Slovenj Gradcu. Za prijetno razpoloženje je najprej poskrbelo lepo vreme, prijateljski stiski rok udeležencev, ki se v glavnem srečujejo le enkrat letno na teh srečanjih, dva muzikanta, dobra hrana in vzpodbudne besede govornikov.

Predsednik kluba Jože Logar je v pozdravnem govoru predstavil delo kluba v zadnjem letu. Kot že leta prej, je tudi to leto odbor kluba posvetil posebno pozornost bolnim in ostarelim, ki so jih člani obiskali in obdarili ob novem letu. Člani odbora so bili zelo prizadevni tudi pri zbiranju podpisov delničarjev za uvedbo prisilne poravnave družbe Gozdno gospodarstvo.

Direktor družbe Gozdno gospodarstvo Silvo Pritrznik je upokojence seznanil s poslovanjem družbe v lanskem letu, ki je bilo dobro in z ukrepi, ki so še potrebni za dokončno sanacijo družbe. Predstavil je organizacijo Gozdnega gospodarstva in odgovorne delavce poslovnih enot in sektorjev, ki so bili tudi povabljeni na srečanje. Obljubil je tudi, da bodo po sanaciji delničarji prejeli dividende. Kot vsako leto je odbor kluba tudi letos pripravil simbolična darila za slavljence, ki so v zadnjem letu praznovali okroglo obletnico 75, 80, ali 90 let.

Ob prijateljskem klepetu in prijetnih zvokih muzikantov so najbolj vztrajni pri Roginu dočakali večer. Ob slovesu pa so si zaželeli nasvidenje prihodnje leto. ▲

TEKST K SLIKAM

1. Udeleženci srečanja
2. V imenu Zavoda za gozdove Slovenije, Območne enote Slovenj Gradec, je upokojenim gozdarjem zaželel prijetno druženje Brane Gradišnik, namestnik vodje enote.
3. Predsednik kluba Jože Logar (levo) čestita Gregorju Glazerju ob visokem jubileju - 90 letnici. Za njima stoji Vinko Cajnko, ki je letos prav tako praznoval svoj 90. rojstni dan.
4. Predsednik Kluba upokojenih koroških gozdarjev Jože Logar je nagovoril udeležence vsakoletnega srečanja pri Roginu v Podgorju.
5. Direktor družbe Gozdno Gospodarstvo Slovenj Gradec Silvo Pritrznik je upokojence seznanil s poslovanjem družbe.
6. Druženje
7. Osemdesetletnika Vlado Zdovc (levo) in Franc Blatnik si čestitata ob jubilejih

GOZDNO GOSPODARSTVO SLOVENJ GRADEC

Vorančev trg 1
2380 Slovenj Gradec

Telefon, nc: 88 43 332, Faks: 88 42 684
E-mail: viharnik@gg-sg.si

SERVIS

Če ste lastnik tovornega vozila, gradbenega ali kmetijskega stroja, potem prav gotovo potrebujete nekoga, ki vam bo pomagal skrbeti zanj.

S svojimi dolgoletnimi izkušnjami in usposobljenimi delavci vam nudimo:

- vzdrževanje vseh vrst tovornih vozil z nadgradnjami
- montažo in vzdrževanje hidravličnih dvigal
- merjenje tlakov in nastavitve varnostnih ventilov
- avtooptiko za tovorna vozila - merjenje nastavitve stekanja koles in osi z lasersko optično merilno napravo
- centriranje koles za tovorna vozila
- demontažo in montažo avto-

plaščev tovornih vozil, gradbenih strojev in traktorjev do velikosti 56"

- prodajo vseh vrst avtoplaščev proizvajalcev Bandag, Sava, Semperit, Goodyear, Debica,...

- po konkurenčnih cenah obnovo izrabljenih pnevmatik
- pranje tovornih vozil z ročno enokračno napravo
- vzdrževanje in popravilo gradbene mehanizacije
- vzdrževanje in popravilo kmetijske mehanizacije (smo po-oblaščen servis traktorjev UNI-VERSAL)
- montažo in popravilo gozdarskih vilov
- varenje, struženje, rezkanje

Obiščite nas ali pokličite za dodatne informacije!

PE SERVISI

Pameče 151, 2380 Slovenj Gradec
☎ (02) 88 46 100
Telefax: (02) 88 46 109

T R G O V I N A

SPECIALIZIRANA TRGOVINA
ZA OSKRBO GOZDARSTVA

V naši gozdarski trgovini LES v Slovenj Gradcu in Radljah vam nudimo vse, kar potrebujete za delo v gozdu:

vso gozdarsko orodje in opremo za posek in spravilo lesa, kolesne verige za traktor ali tovornjak, zaščitna sredstva in oblačila za gozdarje, kosilnice in motorne kose, škarje za živo mejo, motokultivatorje in še vse ostalo za delo v gozdu in na vrtu, itd...

Oglasite se pri nas.

SLOVENJ GRADEC,
Cesta na Štubih 1
☎ 88/501 620,
faks 88/42 684
RADLJE (Dvorec),
Koroška cesta 68
☎ 88/71 423,
faks 88/71 239

koroška banka

KAKO NA POT ?

Poletje je čas počitnic in potovanj.

Da bi jih preživeli čim bolj varno in brezskrbno, vam v naših poslovalnicah ponujamo širok izbor plačilnih instrumentov.

Plačilne in posojilna kartica:

• Kartica Karanta

Plačilo nakupov in storitev v Sloveniji,

• Posojilna kartica Karanta

Z njo imate na voljo posojilo za nedoločen čas,

• Kartica BA/Maestro

Z julijem 2001 omogoča uporabo bančnih avtomatov in plačevanje na prodajnih mestih z nalepko Maestro tudi v tujini.

Potovalni čeki

Potovalne čeki American Express in Thomas Cook lahko uporabljate kot gotovino ali jih zamenjate za gotovino. V naših poslovalnicah jih kupite s tolarji, nominirani pa so v večini pomembnejših svetovnih valut. Za njihovo naročilo se v poslovalnici dogovorite že nekaj dni pred potovanjem.

Western Union

Če na potovanju ali počitnicah ostanete brez denarja, vam ga v nekaj minutah posredujemo prek sistema Western Union. Zelene zneske vam od doma lahko nakažejo svojci ali prijatelji. Če ste ostali tudi brez dokumentov, se lahko pri prejemu denarja identificirate z geslom (vprašanje in odgovor), za katero se dogovorite s pošiljateljem.

Več informacij o naših storitvah lahko pridobite v naših poslovalnicah. Želimo vam prijetne počitnice.

Koroška banka d.d.
Bančna skupina NLB
Glavni trg 30, Slovenj Gradec